

T.C.
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

Filiz BEKTAŞ

İLKOKUL VE OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA BEDEN EĞİTİMİ
DERSİNİN MOTOR GELİŞİME ETKİSİ VE AİLE GÖRÜŞLERİNİN
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MUŞ-2024

T.C.
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

Filiz BEKTAŞ

İLKOKUL VE OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA BEDEN EĞİTİMİ
DERSİNİN MOTOR GELİŞİME ETKİSİ VE AİLE GÖRÜŞLERİNİN
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ JÜRİ ÜYELERİ

Tez Danışmanı :	Doç. Dr. Sultan YAVUZ EROĞLU
Jüri Üyesi :	Doç. Dr. Ali TÜRKER
Jüri Üyesi :	Dr. Öğr. Üyesi Servet ÖZORUÇ

MUŞ-2024

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	I
ÖZET.....	V
ABSTRACT	VI
ÖN SÖZ.....	VII
TABLolar DİZİNİ	VIII
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

AMAÇ

1.1. ÇALIŞMANIN GEREKÇESİ.....	2
1.2. AMAÇ VE HEDEF	6
1.3. ÖNEMİ.....	7
1.4. SINIRLILIKLAR.....	7

İKİNCİ BÖLÜM

TEMEL KAVRAMLAR

2.1. GELİŞİMDE TEMEL KAVRAMLAR	8
2.1.1. Gelişim Psikolojisi	8
2.1.2. Gelişim/ Gelişme.....	8
2.1.3. Büyüme	8
2.1.4. Olgunlaşma	8
2.1.5. Hazır Bulunuşluk	8
2.1.6. Öğrenme.....	8
2.1.7. Dönem ve Kritik Dönem.....	9
2.1.8. Zaman.....	9
2.1.9. Tarihsel Zaman.....	9
2.2. GELİŞİM İLKELERİ	9
2.2.1. Gelişim Çevre İle Kalıtım Etkileşiminin Ortak Ürünüdür	9
2.2.2. Gelişim Merkezden Dışa Doğrudur	9
2.2.3. Gelişim Baştan Ayağa Doğrudur	9
2.2.4. Gelişim Belirli Aşamalar İçinde Sürekli Devam Eder	10
2.2.5. Gelişim Nöbetleşe Devam Eder	10
2.2.6. Gelişim Genelden Özele Doğrudur	10

2.2.7. Gelişim Bir Bütündür	10
2.2.8. Gelişimde Kritik Dönemler Vardır	10
2.2.9. Gelişimde Bireysel Farklılıklar Vardır	10
2.3. GELİŞİM ALANLARI	11
2.3.1. Bilişsel Gelişim	11
2.3.2. Sosyal ve Duygusal Gelişim	11
2.3.3. Dil Gelişimi	11
2.3.4. Özbakım Becerileri	12
2.3.5. Motor Gelişim	12
2.3.5.1. Refleks Hareketler Dönemi (0-1 yaş)	12
2.3.5.2. İlkel hareketler dönemi (0-2 yaş)	12
2.3.5.3. Temel hareketler dönemi (2-7 yaş)	12
2.3.5.4. Sporla ilgili hareketler dönemi (7-+)	13
2.4. HAREKET GELİŞİM ALANLARI	13
2.4.1. Büyük Kas Grubu Gerektiren Hareketler (kaba motor beceriler)	13
2.4.2. Küçük Kas Grubu Gerektiren Hareketler (İnce Motor Beceriler)	13
2.5. MOTOR GELİŞİMİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER	14
2.5.1. Doğum Öncesi Dönemde Motor Gelişim	14
2.5.1.1. Beslenme ve Kimyasallar	14
2.5.1.2. Kalıtım	14
2.5.1.3. Çevre	14
2.5.1.4. Tıbbi Problemler	15
2.5.1.4.1. Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar	15
2.5.1.4.2. Annenin Duygusal Durumu	15
2.5.1.4.3. Erken Yaşta Hamilelik	15
2.5.1.4.4. Gebelik Toksemisi	15
2.5.1.4.5. Gebelikte Teşhis ve Tanı	16
2.5.1.4.6. Gebelikte Ağır Fiziksel Aktivite	16
2.5.2. Doğum Esnasındaki Faktörler	16
2.5.3. Doğum Sonrası Faktörler	16
2.5.3.1. Gelişimin Yönü	16
2.5.3.2. Gelişimin Hızı	16

2.5.4.3. Farklılaşma ve Bütünleşme	17
2.5.4.4. Kritik Dönem	17
2.5.4.5. Bireysel Farklılıklar	17
2.5.4.6. Beden Ölçüleri	17
2.5.4.7. Filogeni ve Ontogeni	17
2.6. MOTOR ÖZELLİKLER	18
2.6.1. Kuvvet	18
2.6.2. Sürat	18
2.6.3. Dayanıklılık	18
2.6.3.1. Aerobik Dayanıklılık	19
2.6.3.2. Anaerobik Dayanıklılık	19
2.6.4. Esneklik	19
2.6.5. Beceri-Koordinasyon	19
2.6.6. Denge	19

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM EĞİTİMİN AMAÇLARI

3.1. OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN AMAÇLARI	21
3.2. OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN TEMEL İLKELERİ	22
3.3. FİZİKSEL AKTİVİTE VE SPOR	23
3.4. MODERN ÇAĞ VE HAREKETSİZLİK	24
3.5. OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN AMACI	24
3.6. OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE BEDEN EĞİTİMİ ETKİNLİKLERİNİN İÇERİĞİ	25
3.7. İLKOKUL KADEMESİNDE BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN	26
3.8. İLKOKUL KADEMESİNDE BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİNİN ÖNEMİ	27
3.8.1. Beden Eğitiminde Etkinlikler Dört Aşamada Yaptırılabilir	27
3.8.1.1. Isınma Aşaması	27
3.8.1.2. Isınma Hareketleri	27
3.8.1.3. Grup Etkinlikleri	27
3.8.1.4. Bütün Sınıf Etkinlikleri	28
3.9. OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE KAZANILAN MOTOR BECERİLER	28

3.9.1. Denge	28
3.9.2. Yakalama.....	28
3.9.3. Koşma	28
3.9.4. Sekme.....	29
3.9.5. Sıçrama.....	29
3.10. ÇOCUĞUN GELİŞİMİNDE HAREKETİN ÖNEMİ	29
3.10.1. Hareketin Çocuğun Gelişimi Üzerine Etkisini Şu Başlıklar Altında	
İnceleyebiliriz.....	30
3.10.1.1. Fiziksel Gelişime Etkisi	30
3.10.1.2. Motor Gelişime Etkisi	30
3.10.1.3. Psiko-Sosyal ve Ruhsal Gelişim Üzerine Etkileri.....	30
3.10.1.4. Bilişsel Gelişime Etkisi	30
3.10.1.5. Sosyal Gelişime Etkisi	31
3.10.1.6. İletişim Becerisi ve Dil Gelişimine Etkisi.....	31
3.10.1.7. Duygusal Gelişmeye Etkisi	31
3.11. ÇOCUKLARDA HAREKET GELİŞİMİ	31
3.12. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	32
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
YÖNTEM VE BULGULAR	
4.1. YÖNTEM.....	34
4.1.1. Boy ölçümü	34
4.1.2. On Metre	35
4.1.3. Kulaç Uzunluğu	35
4.1.4. El Uzunluk	35
4.1.5. Denge	35
4.1.6. Esneklik.....	35
4.1.7. Yatay Sıçrama	36
4.1.8. Dikey Sıçrama.....	36
4.2. BULGULAR	37
SONUÇ VE TARTIŞMA.....	50
KAYNAKÇA	56
EKLER.....	60

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İLKOKUL VE OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN MOTOR GELİŞİME ETKİSİ VE AİLE GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Filiz BEKTAŞ

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Sultan YAVUZ EROĞLU

2024, 72 sayfa

Çalışmamın amacı okul öncesi ve ilkokul çocuklarının beden eğitimi dersi alıp almama durumlarına göre motor gelişimi ve ailelerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarını incelemektir. Konu kapsamında velilerden tarafımızca oluşturulan kişisel bilgi formu hazırlanmıştır. Betimsel çalışma modeli kullanılmıştır. Bu çalışmanın araştırma grubunu kolay örnekleme yöntemiyle seçilen Muş ilinde bulunan özel okulda eğitim gören okulöncesi, 1. ve 2. sınıf kademesindeki çocuklar ile Muş ilinde bulunan devlet okulu okul öncesi, 1. ve 2. sınıfta eğitim gören çocuklar oluşturmuştur.

Veri toplama aracı olarak, aile görüşlerinin tespiti için araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu ve öğrencilerin motor beceri ölçümlerinin yer aldığı form kullanılmıştır.

Veriler SPSS 22 paket programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde aile görüşlerinin tespitinde betimsel istatistik kullanılmıştır. Normallik testi yapılmış verilerin normal dağılım göstermediği görülmüştür. Normal dağılım göstermeyen veriler için, grup içi karşılaştırmalarda Mann-Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır.

Sonuç olarak, motor becerilerden yatay sıçrama, dikey sıçrama, denge ve esneklik ölçümlerinde özel okulda öğrenim öğrencilerin puan ortalamaları daha yüksek olduğu görülmüştür. Özel okulda beden eğitimi derslerinin olması ve beden eğitimi öğretmenin olması ortaya çıkan sonuçları desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Motor Gelişim, Beden Eğitimi ve Spor.

ABSTRACT

MASTER’S THESIS

THE EFFECT OF PHYSICAL EDUCATION COURSE ON MOTOR DEVELOPMENT IN PRIMARY SCHOOL AND PRE-SCHOOL CHILDREN AND EXAMINATION OF PARENTS' OPINIONS

Filiz BEKTAŞ

Advisor: Associate Prof. Sultan YAVUZ EROĞLU

2024, Page: 72

The aim of my study is to examine the motor development of preschool and primary school children according to whether they take physical education lessons or not, and the attitudes of families towards physical education lessons. Within the scope of the subject, a personal information form was prepared by us for the parents. An experimental study model was used. The research group of this study consists of children in the pre-school, 1st and 2nd grade levels of Muş Bahçeşehir College in Muş province, selected by easy sampling method, and children studying in the 1st and 2nd grades of Bal Peteği Kindergarten and Sungu Mehmet Akif Ersoy Primary School in Muş province.

As data collection tools, a personal information form created by the researcher to determine family opinions and a form containing students' motor skill measurements were used.

The data were analyzed with the SPSS 22 package program. Descriptive statistics were used to determine family opinions in the analysis of the data. It was observed that the normality tested data did not show a normal distribution. For data that did not show normal distribution, Mann-Whitney U test and Kruskal Wallis test were used for intragroup comparisons.

As a result, it was observed that the mean scores of students studying in private schools were higher in the motor skills horizontal jump, vertical jump, balance and flexibility measurements. The existence of physical education classes and a physical education teacher in a private school supports the results.

Key Words: Preschool, Motor Developmant, Phisical Education and Sports.

ÖN SÖZ

Okul öncesi ve ilkokul çocuklarında beden eğitimi dersinin motor gelişime etkisinin olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Fakat ne ölçüde etkili? Öğretmenlerimizin ve velilerimizin beden eğitimi dersi, dersin önemi ve çocukların gelişimleri konusundaki farkındalıklarını tespit etmek ve beden eğitimi dersinin okul öncesi çocuklarda büyük önemini olduğunu ortaya koymak için yapmış olduğum bu çalışmada desteğini esirgemeyen, çalışmamın her aşamasında bana rehberlik eden saygı değer danışman hocam Doç. Dr. Sultan YAVUZ EROĞLU' na, yüksek lisans eğitimime başladığım andan tez hazırlık sürecime kadar zorlandığım her noktada desteğini esirgemeyen bana kılavuzluk eden saygı değer hocam Doç. Dr. Fatih BİLİCİ' ye, Dr. Öğr. üyesi Bolat GÜNDÜZ'e, değerli velilerime, kıymetli öğrencilerime, Bahçeşehir koleji 1071 Muş idaresenine, çalışmamı yaptığım süreçte hayatımı kolaylaştıran destek olan sevgili eşim Ahmet BEKTAŞ' a ve oğlum Yiğitalp BEKTAŞ'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Muş-2024

Filiz BEKTAŞ

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 4.1. Öğrencilerin ve Velilerin Demografik Bilgilerinin Betimsel İstatistiği ve Normallik Testi Sonuçları.....	37
Tablo 4.2. Öğrenci Velilerinin Sorulara Verdikleri Cevapların Betimsel İstatistiği.....	38
Tablo 4.3. Okul Öncesi Öğrencilerinin Boy, On Metre, Kulaç Uzunluğu, El Uzunluğu, Denge, Esneklik, Yatay Sıçrama, Dikey Sıçrama Ölçümlerinin Okul Türü Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	39
Tablo 4.4. 1.Sınıf Öğrencilerinin Boy, On Metre, Kulaç Uzunluğu, El Uzunluğu, Denge, Esneklik, Yatay Sıçrama, Dikey Sıçrama Ölçümlerinin Okul Türü Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	40
Tablo 4.5. 2. Sınıf Öğrencilerinin Boy, On Metre, Kulaç Uzunluğu, El Uzunluğu, Denge, Esneklik, Yatay Sıçrama, Dikey Sıçrama Ölçümlerinin Okul Türü Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	41
Tablo 4.6. Öğrencilerin Boy Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	41
Tablo 4.7. Öğrencilerin Kulaç Uzunluğu Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	42
Tablo 4.8. Öğrencilerin Yatay Sıçrama Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	42
Tablo 4.9. Öğrencilerin Dikey Sıçrama Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	42
Tablo 4.10. Öğrencilerin On Metre Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	42
Tablo 4.11. Öğrencilerin El Uzunluk Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	43
Tablo 4.12. Öğrencilerin Denge Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	43
Tablo 4.13. Öğrencilerin Esneklik Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	43

Tablo 4.14. Öğrencilerin Boy Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	43
Tablo 4.15. Öğrencilerin On Metre Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	44
Tablo 4.16. Öğrencilerin Kulaç Uzunluğu Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	44
Tablo 4.17. Öğrencilerin El Uzunluğu Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	44
Tablo 4.18. Öğrencilerin Denge Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	44
Tablo 4.19. Öğrencilerin Esneklik Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	45
Tablo 4.20. Öğrencilerin Yatay Sıçrama Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	45
Tablo 4.21. Öğrencilerin Dikey Sıçrama Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	45
Tablo 4.22. Öğrencilerin Boy Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklılaşma Durumları.....	46
Tablo 4.23. Öğrencilerin On Metre Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklılaşma Durumları.....	46
Tablo 4.24. Öğrencilerin Kulaç Uzunluğu Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklılaşma Durumları.....	47
Tablo 4.25. Öğrencilerin El Uzunluğu Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklılaşma Durumları.....	47
Tablo 4.26. Öğrencilerin Denge Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklılaşma Durumları.....	48
Tablo 4.27. Öğrencilerin Esneklik Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklılaşma Durumları.....	48

Tablo 4.28. Öğrencilerin Yatay Sıçrama Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklılaşma Durumları.....	49
---	----

Tablo 4.29. Öğrencilerin Dikey Sıçrama Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklılaşma Durumları.....	49
---	----

GİRİŞ

Hareket çocuklar için temel ihtiyaçtır. Çocuklar doğumdan itibaren çevresi ile ilişkiyi hareketler ile kurarlar. Normal gelişim gösteren çocuklar gelişim sürecinin belli aşamalarında belirli motor becerileri kazanırlar, bireysel farklılıklarla, kalıtım çevre gibi faktörlerin etkisi ile becerilerin kazanılmasında süreler farklılaşabilir. Motor beceriler çocuğun bağımsız hareket etmesini, kendini ve çevreyi keşfetmesini, sosyal ilişkiler kurabilmesini sağlar. Motor gelişim diğer tüm gelişim alanlarını etkiler. Motor gelişimin diğer gelişim alanlarını etkilediği gibi diğer gelişim alanları da motor gelişimi etkileyebilir.

İçinde bulunduğumuz 21.yüzyıl yani teknoloji çağı, okul öncesi çocuklar da dahil olmak üzere tüm insanları olumsuz etkilemektedir. Her geçen zaman daha da hareketsizleşen tembelleşen bir toplumla karşı karşıya kalıyoruz. Bunun önüne geçebilmenin en önemli yolu da insanlara hareket etmenin, fiziksel aktivitelerin önemini anlatabilmek ve onları teşvik etmektir. Bu da en temelden yani okullardan ve ilk kademe olan okul öncesi kademesinde başlamak ile mümkündür. Okul öncesi dönemde beden eğitimi derslerinde denge, esneklik, kuvvet... gibi motor becerinin kazandırılmasına yönelik çalışmalara yer verilmesi çocukların tüm gelişim alanları için önemlidir. Okul öncesi çocuklara yaptırılan beden eğitimi çalışmaları oyun formatında olmalı, çocukların keyif alacağı etkinliklere yer verilmeli ve bulunduğu yaş dönemine uygun olmalı. Bu dönemde verilen doğru hareket eğitimi çocukların ileride yöneleceği spor branşına ve hayatına kolaylık sağlayacaktır. Bu nedenle okul öncesi dönemde beden eğitimi dersine giren öğretmenlerin bu dönemde verilecek hareket eğitimi konusunda kendini geliştirmiş olması, bilinçli olması çocukların sağlıklı bir hareket eğitimi süreci geçirmesi için önemlidir.

BİRİNCİ BÖLÜM

AMAÇ

1.1. ÇALIŞMANIN GEREKÇESİ

Hareket kelimesi ile motor kelimesi eş anlamlı olarak kullanılmakta ve motor kelimesi anlam olarak hareketi ifade etmekte ve yaşamı oluşturmaktadır. Bireyin erken dönemlerden itibaren hareket özelliğini ne şekilde kazanmaya başladığı motor kontrol ve motor koordinasyon becerisinin ne şekilde meydana geldiğini anlamak yaşamsal faaliyetler için önemli olmaktadır (Galahue, ark., 2014) Çocukların hangi evrelerde hangi becerileri kazandığını bilmek hem ebeveynlerin hem de beden eğitimi öğretmenlerinin çocukların gelişimini takip etmek ve daha sağlıklı ilerlemelerini sağlamak için önemlidir.

5-6 yaş çocuklar doğası gereği vücutları esnek ve etkinlik düzeyleri yüksektir. Koşmak, atlamak, zıplamak onların doğal ihtiyacıdır. Bu durum gelişimsel sürecin doğal bir sonucudur. Bu dönemdeki çocuklarda büyük kas gelişimi kemik gelişiminden daha ileri düzeyde ortaya çıktığı için çocuklar lokomotor hareketleri daha iyi yapabilmekte ve yapmakta istekli olmaktadır (Çelebi, 2010) 4-6 yaş grubu çocuklara yapılan fiziksel aktivitelerin içeriğinde koşma, yuvarlanma, sürünme, atlama gibi etkinliklere yer verilmesi hem çocukların keyif almasını hem de gelişimlerinin hızlı ilerlemesini sağlayacaktır.

5-7 yaş yakalama, fırlatma, topa ayakla vurma gibi temel hareket becerilerinin olgun aşamaya ulaşması açısından kritik yaşlardır. Hareket becerilerinin olgun aşamaya ulaşmaması ilkökul yıllarında spor aktivitelerine katılımı engellemektedir, duygusal ve sosyal gelişimi olumsuz yönde etkilemektedir (Özer, 2011) Çocuklarda psikomotor gelişim tüm gelişim alanlarını etkilemektedir. İlginin ve yeteneğinin olduğu bir spor branşına yönlendirilen çocuk beceri olarak gelişim gösterirken, birlikte antrenman yaptığı arkadaşları ile ilişki kurarak sosyalleşir, gelişiminin ve yapabildiklerinin farkına varan çocuğun öz güveni artar ve kendini psikolojik olarak iyi hisseder. Bu nedenle hem ailelerin hem de öğretmenlerin çocukların yeteneklerini keşfedebilmesi ve onları doğru yönlendirebilmesi, fiziksel etkinlikleri yaptıran öğretmenin bilinçli olması çocukların bulunduğu gelişim sürecine uygun onların keyif alacağı etkinliklere yer vermesi ve yeteneklerini keşfedip yönlendirmesi çocukların ilerleyen yaşlarda spora yaklaşımları fiziksel, sosyal ve psikolojik olarak gelişimleri için son derece önemlidir.

Güneş (2002) çalışmasında, “sınıf öğretmeni iken bir hareketin nasıl yapılacağını, tekniğinin, yardım şeklinin ne olacağını okulda arkadaşlarımıza sık sık sorardık. Kimimiz eline geçirdiği resimlerden tekniğin ne olduğunu keşfetmeye uğraşır, kimimiz bir şeyler uydururduk. Şimdi yaptıklarımızın birçoğunun yanlış olduğunu düşünüyor ve üzülüyorum. Sportif çalışmalarda yapılan yanlışlıkların insanın yaşamı boyunca düzeltemeyeceği kötü sonuçlar doğuracağı akıldan hiç çıkarılmamalı. “diyerek fiziksel etkinliklerin bilinçli yapılmasının önemini vurgulamıştır.

Okul öncesi yaş grubu çocuklara uygulanan beden eğitimi ve spor etkinliklerinin, çocukların pek çok temel motor becerisi üzerinde olumlu etkileri olduğu görülmüştür. Erken yaşlardan itibaren hareket etmeye yönlendirilen çocuklar için spor yapmak, yemek, içmek ve uyumak gibi zaruri bir ihtiyaçtır (Yavuz ve ark., 2018).

Erken çocukluk döneminde, lokomotor ve nesne kontrol becerileri olarak ele alınan motor beceriler daha sonraki çocukluk döneminde oyun ve spora katkı sağlayacak becerilerdir. Erken yaşlarda kazanılan motor becerilerle çocukluk ve ergenlikteki fiziksel aktivitelerin artış düzeyi arasında pozitif bir ilişki olduğu görülmüştür (Yavuz ve ark., 2018). Erken yaşlarda fiziksel aktiviteye yönlendirilen, motor becerileri geliştirilen çocuklarda ilerleyen yaşlarda spora ilgi ve yönelim daha fazladır. Bu çocukların ilgi ve yeteneğinin olduğu branşta hızlı ilerleme gösterip başarılı olma olasılığı daha yüksektir.

Problem

Ülkemizde devlet okullarında okul öncesi ve ilkokul kademelerinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derse girmemeleri ve beden eğitimi ders saatlerinin az olmasından kaynaklı özel okul ve devlet okulunda öğrenim gören öğrencilerin fiziksel uygunluk parametrelerinde fark olup olmadığı çalışmamızın problemi oluşturmaktadır.

Alt problemler

- 1- Öğrencilerin boy ölçümlerinde okul türüne göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 2- Öğrencilerin kulaç uzunluğu ölçümlerinde okul türüne göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 3- Öğrencilerin yatay sıçrama ölçümlerinde okul türüne göre anlamlı farklılık var mıdır?

- 4- Öğrencilerin dikey sıçrama ölçümlerinde okul türüne göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 5- Öğrencilerin on metre ölçümlerinde okul türüne göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 6- Öğrencilerin el uzunluğu ölçümlerinde okul türüne göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 7- Öğrencilerin denge ölçümlerinde okul türüne göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 8- Öğrencilerin esneklik ölçümlerinde okul türüne göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 9- Öğrencilerin boy ölçümlerinde sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 10- Öğrencilerin on metre ölçümlerinde sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 11- Öğrencilerin kulaç ölçümlerinde sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 12- Öğrencilerin el uzunluğu ölçümlerinde sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 13- Öğrencilerin denge ölçümlerinde sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 14- Öğrencilerin esneklik ölçümlerinde sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 15- Öğrencilerin yatay sıçrama ölçümlerinde sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 16- Öğrencilerin dikey sıçrama ölçümlerinde sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 17- Öğrencilerin boy ölçümlerinde okul türü sınıfı değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?
- 18- Öğrencilerin on metre ölçümlerinde okul türü sınıfı değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?

19- Öğrencilerin kulaç ölçümlerinde okul türü sınıfı değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?

20- Öğrencilerin el uzunluğu ölçümlerinde okul türü sınıfı değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?

21- Öğrencilerin denge ölçümlerinde okul türü sınıfı değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?

22- Öğrencilerin esneklik ölçümlerinde okul türü sınıfı değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?

23- Öğrencilerin yatay sıçrama ölçümlerinde okul türü sınıfı değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?

24- Öğrencilerin dikey sıçrama ölçümlerinde okul türü sınıfı değişkenine göre anlamlı farklılık var mıdır?

Hipotezler

H1: Öğrencilerin boy ölçümleri okul türüne göre farklılaşmaktadır.

H2: Öğrencilerin kulaç uzunluğu ölçümleri okul türüne göre farklılaşmaktadır.

H3: Öğrencilerin yatay sıçrama ölçümleri okul türüne göre farklılaşmaktadır.

H4: Öğrencilerin dikey sıçrama ölçümleri okul türüne göre farklılaşmaktadır.

H5: Öğrencilerin on metre ölçümleri okul türüne göre farklılaşmaktadır.

H6: Öğrencilerin el uzunluğu ölçümleri okul türüne göre farklılaşmaktadır.

H7: Öğrencilerin denge ölçümleri okul türüne göre farklılaşmaktadır.

H8: Öğrencilerin esneklik ölçümleri okul türüne göre farklılaşmaktadır.

H9: Öğrencilerin boy ölçümleri sınıf değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H10: Öğrencilerin on metre ölçümleri sınıf değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H11: Öğrencilerin kulaç ölçümleri sınıf değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H12: Öğrencilerin el uzunluğu ölçümleri sınıf değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H13: Öğrencilerin denge ölçümleri sınıf değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H14: Öğrencilerin esneklik ölçümleri sınıf değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H15: Öğrencilerin yatay sıçrama ölçümleri sınıf değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H16: Öğrencilerin dikey sıçrama ölçümleri sınıf değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H17: Öğrencilerin boy ölçümleri okul türü sınıfı değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H18: Öğrencilerin on metre ölçümleri okul türü sınıfı değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H19: Öğrencilerin kulaç ölçümleri okul türü sınıfı değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H20: Öğrencilerin el uzunluğu ölçümleri okul türü sınıfı değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H 21: Öğrencilerin denge ölçümleri okul türü sınıfı değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H 22: Öğrencilerin esneklik ölçümleri okul türü sınıfı değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H 23: Öğrencilerin yatay sıçrama ölçümleri okul türü sınıfı değişkenine göre farklılaşmaktadır.

H 24: Öğrencilerin dikey sıçrama ölçümleri okul türü sınıfı değişkenine göre farklılaşmaktadır.

1.2. AMAÇ VE HEDEF

Bu çalışmada okul öncesi ve ilkokul çocuklarının beden eğitimi ve spor derslerinin olmasının motor becerilere etkisinin incelenmesi ve ailelerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarını ölçmek amaçlanmıştır. Okul öncesi ve ilkokul dönemdeki çocukların doğal ihtiyacı olan hareketin bilinçli ve düzenli olarak yaptırılmasının çocukların gelişimindeki önemini vurgulamak ve beden eğitimi derslerinin daha profesyonelce ve etkili işlenmesini sağlamak hedeflenmiştir.

1.3. ÖNEMİ

Çocukların tüm gelişim alanları gelişim düzeyleri düzenli olarak gözlemlenmeli ölçülmeli ve etkili çalışmalara, oyunlara programlarda yer verilmeli ve çocukların özgürce hareket edebilecekleri ortamlar oluşturulmalı hareket eğitimi alanında profesyonel kişiler tarafından verilmeli. Hareket etmek için özel bir alana ve malzemelere ihtiyaç yoktur. Her yerde ve farklı birçok materyal kullanılarak hareket eğitimi verilebilir. Bu çalışma ile okul öncesi hareket eğitimin önemini öğretmenlere ve ailelere vurgulamış ve bu anlamda daha sağlıklı bir ilerleme göstermiş olacağız.

1.4. SINIRLILIKLAR

- Araştırmaya katılacak çocuklar okul öncesi, 1. Sınıf ve 2. Sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.
- Araştırmaya katılan çocuklar Muş ilinde eğitim gören özel okul ve devlet okulu öğrencileri ile sınırlıdır.
- Çalışma süreci 2022-2023 eğitim öğretim süreci ile sınırlıdır.
- Araştırma çocukların lokomotor özelliklerinin ölçümü ile sınırlıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

TEMEL KAVRAMLAR

2.1. GELİŞİMDE TEMEL KAVRAMLAR

2.1.1. Gelişim Psikolojisi

Külahoğlu (2014) büyüme ve gelişme sonucu bireyin davranışlarında ve bilişsel yapısında ortaya çıkan değişiklikleri inceleyen bir bilim dalı olarak gelişim psikolojisini tanımlamıştır.

2.1.2. Gelişim/ Gelişme

Döllenmeden ölüme kadar uzanan süreçte organizmada meydana gelen düzenli ve sürekli değişikliklerdir. Olgunlaşma ve öğrenme olmadan gelişim olmaz (Gündoğdu, 2016)

2.1.3. Büyüme

Doğum öncesi dönemde hücrelerin çoğalması iken doğum sonrası dönemde fiziksel yapıda meydana gelen hacimsel değişikliklerin tümüne büyüme denir (Gündoğdu, 2016).

2.1.4. Olgunlaşma

Organizmanın kendinden beklenen görevi yerine getirebilir düzeye gelmesine olgunlaşma denir (Gündoğdu, 2016). Bir çocuğun bisiklet sürebilmesi için öncelikle bacaklarının ve ayaklarının pedalı çevirecek olgunlukta olması, yazı yazabilmesi için parmaklarının kalemi tutabilecek olgunlukta olması gerekmektedir.

2.1.5. Hazır Bulunuşluk

Bireyin olgunlaşma ve öğrenme sonucu belli davranışları yapmaya hazır hale gelmesidir (Gündoğdu, 2016). Anaokulu deneyimi olan bir öğrenci ile ilk defa okula başlamış olan bir öğrencinin birinci sınıfta aynı performansı göstermemesinin, anaokulu deneyimi olan öğrencinin daha iyi performans gösteriyor olmasının en önemli nedeni hazır bulunuşluk düzeyi ile açıklanabilir.

2.1.6. Öğrenme

Bireyin çevresi ile etkileşimi sonucu meydana gelen kalıcı izli davranış değişikliklerine öğrenme denir (Gündoğdu, 2016).

2.1.7. Dönem ve Kritik Dönem

Belirli özellikler belirli zaman dilimleri içerisinde ortaya çıkar. Bu özelliklerin öne çıktığı bu sürece dönem denir. Bazı davranışların tam olarak kazanılması için belli süreler vardır. Bu sürede birey o davranışı öğrenmek için en açık olduğu durumdadır (Gündoğdu, 2016). 2-2,5 yaş tuvalet eğitimi için kritik bir süreçtir, bu yaş döneminde çocuğa verilen doğru tuvalet eğitimi çocuğun kişilik yapısını olumlu yönde etkilemektedir.

2.1.8. Zaman

Gelişim döneminde kalıtım ve çevrenin özellikleri ile yeniliklerin ve değişimlerin oluşturduğu zaman bölümüdür (Gündoğdu, 2016).

2.1.9. Tarihsel Zaman

Bireyin yaşadığı toplumda o zaman diliminde etkili olan önemli olan olay ve olgulardan etkilenmesi mümkündür. Bu önemli olay ve olgulardan belli bir zaman içerisinde etkisi sürdüğü için buna tarihsel zaman denir (Gündoğdu, 2016).

2.2. GELİŞİM İLKELERİ

2.2.1. Gelişim Çevre İle Kalıtım Etkileşiminin Ortak Ürünüdür

Kişinin anne babadan genler yolu ile aldığı özellikler kalıtım, döllenmeden başlayarak insana etki eden dış uyaranların hepsine çevre faktörünün etkileri denir. Bireyin gelişimi genlerin belirlediği sınırlar içerisinde çevre ile etkileşim sonucu belirlenir (Gümüşdağ, Yıldırım, 2018).

2.2.2. Gelişim Merkezden Dışa Doğrudur

Çocukların gelişimlerini incelediğimizde önce iç organlarının daha sonra kol bacak gibi dış organlarının oluştuğunu görürüz ya da çocukların önce büyük kas gruplarının gelişmesi daha sonra küçük kas gruplarının gelişmesi de gelişimin merkezden dışa doğru olduğunun örnekleridir (Gümüşdağ, Yıldırım, 2018).

2.2.3. Gelişim Baştan Ayağa Doğrudur

Bir bebeğin önce başını kaldırmaya çalışması sonra oturması daha sonra ayağa kalkması ve daha sonra yürümeye hareket etmesi gelişimin baştan ayağa olduğunu gösterir (Gümüşdağ, Yıldırım, 2018). Anne karnındaki bir bebeğin önce organlarının

oluşması ve daha sonra vücudunun diğer bölümlerinin oluşması gelişimin içten dışa doğru olduğunu gösterir.

2.2.4. Gelişim Belirli Aşamalar İçinde Sürekli Devam Eder

Gelişimin her aşaması bir önceki gelişim sürecine dayanır ve kendisinden sonraki gelişim alanının da temelini oluşturur. Gelişimin hızı değişir fakat sürekli devam eder (Ummanel, 2016).

2.2.5. Gelişim Nöbetleşe Devam Eder

Bir gelişim alanı hızlanırken diğer gelişim alanı yavaşlayabilir hatta durabilir. Yürümeye başlayan bir çocuk için dil gelişimi yavaşlayabilir ya da durabilir fakat yürüme becerisini tam kazandıktan sonra dil gelişimi tekrar ilerlemeye devam eder.

2.2.6. Gelişim Genelden Özele Doğrudur

Çocuğun önce büyük kas gelişiminin tamamlanması daha sonra küçük kas gelişiminin tamamlanması, çocuğun atılan topu önce kolları ile sararak tutması daha sonra elleri ile ve parmakları ile tutmaya başlaması genelden özele gelişime örnek verilebilir.

2.2.7. Gelişim Bir Bütündür

Fiziksel, sosyal ve psikolojik gelişim alanları birbirlerinden etkilenir. Bir gelişim alanındaki olumsuzluk diğer gelişim alanlarını da etkileyebilir (Ummanel, 2016) Örnek verecek olursak okul takımında olan ve başarılı olan bir çocuk motor becerileri ile iyi iken takımın ve okulun gözdesi olabilir böylece psikolojik açıdan da iyi olacaktır ve başarısı ile etrafındakilerin ilgisini çektiği için onunla konuşmak isteyecekler ve arkadaşlık kurmak isteyecekler bu da sosyal gelişimine katkı sağlayacaktır.

2.2.8. Gelişimde Kritik Dönemler Vardır

Çocuğun gelişiminde bazı davranışların tam ve sağlıklı kazanımı için belirli dönemleri vardır. Mesela iki yaş tuvalet eğitimi için kritik bir dönemdir. O dönem içerisinde öğrenecek diye bir şart olmamakla birlikte o dönemde o davranışı edinmesi daha rahat ve daha sağlıklı bilinmektedir (Gümüüşdağ, Yıldırım, 2018).

2.2.9. Gelişimde Bireysel Farklılıklar Vardır

Her çocuk her alanda aynı gelişimi göstermeyebilir. Her birey biricik ve tektir. Bazı çocuklar erken yürür bazı çocuklar geç bazı çocuklar erken konuşur bazı çocuklar

geç konuşur. Çok büyük zaman farklılığı olmadı takdirde çocukların gelişiminde zamansal farklılıkların olması bireysel farklılıkların göstergesidir. Bu farklılıklar kalıtım ve çevreden kaynaklı olabilir (Gümüşdağ, Yıldırım, 2018).

2.3. GELİşİM ALANLARI

Organizma döllemeden ölümeye kadar belli gelişimsel süreçlerden geçer, geçtiğı bu süreçler içerisinde meydana gelen değışimler de belli alanlarda ortaya çıkar. Gelişimin ortaya çıktığı bu alanlara gelişim alanları denir (Gündoğdu, 2016).

2.3.1. Bilişsel Gelişim

Bebekler doğduğı andan itibaren çevresini keşfetmeye, olan biteni anlama çabasına girer. Çocuğun çevresindekileri anlamak ve keşfetmek için kullandığı aktif zihinsel faaliyetlerde bulunmasına bilişsel gelişim denir. Bilişsel gelişim kuramında dört temel madde vardır. Bunlar;

- Gelişimde dönemler değışmez.
- Dönemler arasında hiyerarşik bir sıralama vardır.
- Bireysel farklılıklar vardır.
- Her dönem için belli olan, döneme bağı olan gelişim özellikleri vardır

(Kol, 2011).

2.3.2. Sosyal ve Duygusal Gelişim

Çocuğun çevresine ve hayata uyum sağlaması için sosyal-duygusal gelişim önemlidir. Problem çözme, kurallara uyma, iletişim kurma, karar verebilme gibi sosyal alanlarda başarılı olan çocukların sosyal ilişkileri ve çevreye uyumu güçlü olur. Sosyal beceriler ailede ve çocuğun içinde bulunduğı çevrede başlar ve tekrar edilmesi ile kazanılır (Yıldız ve Çetin, 2018).

2.3.3. Dil Gelişimi

Dil insanların birbirleri ile iletişim kurabilmeleri, bilgi alışverişinde bulunabilmeleri, kendilerini ifade edebilmek amacı ile duygu ve düşüncelerini aktarabilmeleri için büyük önem taşımaktadır. (Dağabakan ve Dağabakan, 2007).

2.3.4. Özbakım Becerileri

Çocukların yemek yeme, uyuma, giyinme, soyunma, diş fırçalama gibi kişisel ihtiyaçlarını kendi kendine yapabilir duruma gelmesi için gösterdiği çabalar sonucu bu davranışları yapabiliyor duruma gelmesine öz bakım becerisini kazanmış diyebiliriz. Çocukların öz bakım becerilerini kazanabilmeleri için ailelerinin ve yakın çevrelerinin çocuklara gerekli fırsatları vermeleri gerekir. Böylece çocuklar sorumluluk alarak öz bakım becerilerini daha kısa sürede edinebilirler (Demiriz ve Dinçer, 2000).

2.3.5. Motor Gelişim

Motor beceriler koordinasyon, hız, denge, kuvvet gibi çeşitli hareket gruplarının sınıflandırılmasıdır. Doğumdan başlayıp ölüme kadar devam eden temelde hareket olan becerilerin kazanılmasıdır (Ulutaş ve ark., 2017).

Psikomotor Gelişim Aşamaları

2.3.5.1. Refleks Hareketler Dönemi (0-1 yaş)

Bebeklerin ilk hareketleri istemsiz yani refleks hareketlerdir. Bir süre sonra istemsiz hareketler yerini istemli hareketlere bırakır. Bebeklerde refleks hareketler, dokunma, ses, ışık gibi dışarıdan gelen uyarıcıların etkisi ile oluşur (Yıldız ve Çetin, 2018). Bu dönemde bebekler için refleks, beslenme, korunma ve bilgi toplama amaçlıdır. Bebeğin yüzüne doğru alkış çalındığında refleks olarak gözlerini kırpar. Bir bebeğin elindeki çingırağı elini refleks olarak sallaması sonucu çıkan sesi duyması ve elini her hareket ettirdiğinde sesin çıktığını öğrenmesi sonucu sesi çıkarmak için bilinçli sallamaya başlaması gibi.

2.3.5.2. İlkel hareketler dönemi (0-2 yaş)

Bu dönemi oluşturan hareketler manipülatif (Bir nesne ile yapılan hareketler, atma, tutma, yuvarlama gibi) hareketler ve lokomotor (vücudun yer değiştirdiği hareketler, dönme, sürünme, yürüme gibi) hareketlerdir. Çocuk olgunlaştıkça ilkel hareketler değişir ve kalıtsal ve çevresel etkenlerden kaynaklı çocuktan çocuğa farklılık gösterebilir (Yıldız ve Çetin, 2018).

2.3.5.3. Temel hareketler dönemi (2-7 yaş)

Bireyin yaşamını sürdürebilmesi için gerekli hareketlerdir. Bu nedenle temel beceriler olarak nitelendirilirler. Gallahue ve Ozmun temel becerileri üç evreye

ayırılmışlardır. Bunlar; acemilik, başlangıç ve olgunluk evresi. Örneğin 3-4 yaşındaki bir çocuk topu atıp tutmada acemilik evresindedir, 5-6 yaş başlangıç evresindedir 7 yaş ise olgunluk evresindedir. Çevresel faktörlerin ve bireysel faktörlerin etkisi ile bu evrelerin süreleri değişebilir (Yıldız ve Çetin, 2018).

2.3.5.4. Sporla ilgili hareketler dönemi (7-+)

Bu dönem temel hareketler evresinin uzantısıdır. Temel hareket evresinde topa ayakla vuran çocuk bu evrede arkadaşları ile paslaşır, maç yapar. Bu dönemde amaçlı hareketler gerçekleşir. Çocuk kendini ve yeteneklerini keşfeder bu nedenle çocuk çevresi tarafından doğru yönlendirilmeli ve yeteneği doğrultusunda geliştirilmelidir (Yıldız ve Çetin, 2018).

2.4. HAREKET GELİŞİM ALANLARI

- Büyük kas grubu gerektiren hareketler (kaba motor beceriler)
- Küçük kas grubu gerektiren hareketler (ince motor beceriler)

2.4.1. Büyük Kas Grubu Gerektiren Hareketler (kaba motor beceriler)

Büyük kas hareketleri yani geniş kasların (gövde, kol, bacak kasları) kullanımı ile gerçekleştirilen hareketlerdir. Güç, esneklik, çeviklik gibi temel becerilere ihtiyaç duyulur. Kaba motor becerileri üç başlık altında inceleyebiliriz;

Yer değiştirme gerektiren hareketler: Bireyin vücudunu bir noktadan başka bir noktaya hareket ettirmesi; koşma, yürüme, atlama gibi.

Yer değiştirme gerektirmeyen (non lokomotor) hareketler: bireyin vücudunun yerini değiştirmeden yaptığı hareketlerdir. Dönme, itme, çekme, ayak parmak ucuna çıkıp yukarıya uzanma gibi.

Denge: insan hareketinin en temel formudur denge. Vücudu istenilen pozisyonda koruyabilme, paten sürmek, iki tekerlekli bisiklet sürmek gibi (Yıldırım, 2023).

2.4.2. Küçük Kas Grubu Gerektiren Hareketler (İnce Motor Beceriler)

İnce motor beceriler bebeklikten başlar gelişmeye fakat 6 yaşından sonra belirginleşmeye başlar. Düğme iliklemek, kalem tutup yazı yazmak, delikten iplik geçirmek gibi. İnce motor beceriler küçük kas gruplarını harekete geçirecek çalışmaların

tekrarı sonucu gelişir örneğin enstrüman çalan bir çocuğun ince motor becerileri hızlı gelişim gösterir (Yıldırım ,2023).

2.5. MOTOR GELİŞİMİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

2.5.1. Doğum Öncesi Dönemde Motor Gelişim

Gelişim çevre ve kalıtım etmenleri ile yaşamın her aşamasında etkilenir. Doğum öncesinde ve doğum sırasında motor gelişimi etkileyen faktörler; beslenme, kalıtım, çevresel etmenler, kimyasallar, tıbbi problemler, gebelikte ağır fiziksel aktivite gibi nedenler sayılabilir (Ballı, 2006)

2.5.1.1. Beslenme ve Kimyasallar

Annenin beslenme yolu ile vücuduna aldığı her şey bebeği etkiler. Annenin sağlıksız beslenmesi, düzensiz beslenmesi, alkol alması, sigara kullanması, doktor kontrolü ve tavsiyesi dışında ilaç kullanması anne karnındaki bebeği önemli ölçüde etkiler (Ballı, 2006)

2.5.1.2. Kalıtım

Çocuğun gelişimi önemli ölçüde onu dünyaya getiren anne babadan etkilenir. Kalıtım ve çevrenin etkileşimi daha doğumdan önce çocuğu etkilemektedir. Vücut yapısı, boy, göz rengi, saç rengi gibi özellikler kalıtımsaldır. *Kromozoma bağlı bozukluklar*, insan hücresinde normalde bulunması gereken kromozom sayısı 46 iken 47 kromozom bulunması çocuğun down sendromlu olarak doğmasına sebep olur. *Gene bağlı bozukluklar*, zekâ geriliği ve sinirlerde hasar bozukluğu gibi önemli hasarlar metabolik bozukluktan kaynaklıdır, kısa boy kalın ses, basık burun, kaba yüz gibi bozukluklar ise endokrin bozukluklardan kaynaklıdır (Gümüşdağ ve Yıldırım, 2018)

2.5.1.3. Çevre

Kimyasal kirlilik, radyasyon gibi etkenler de doğum öncesi bebeği olumsuz etkileyen çevresel etmenlerdir. Radyasyon önemli ölçüde biçim bozukluğuna ve hatta ölüme neden olabilmektedir. Nagazaki ve Hiroşima'da atomik radyasyon patlaması sırasında gebe olan Japon kadınların çoğu düşük yapmış, doğan bebeklerin çoğu ilk yılda ölmüş, birçok bebekte de zekâ geriliği görülmüştür. Bununla birlikte kanser riskinin olduğu ve sonraki kuşaklara geçebilen genetik bozuklukların da olduğu düşünülmektedir.

Yapılan bazı araştırmalar da Kimyasal kirlilikte kurşun, civa, fazla alınan A vitamininin gelişimi önemli ölçüde olumsuz etkilediği belirtilmiştir (Gümüşdağ ve Yıldırım, 2018)

2.5.1.4. Tıbbi Problemler

2.5.1.4.1. Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar

AIDS, klamidya, frengi, bel soğukluğu gibi hastalıklar anneden çocuğa bulaşan hastalıklardır ve bu hastalıklar erken doğum, zekâ geriliği, ölü doğum, zatürre gibi birçok olumsuz sonuca sebep olmaktadır. Anne enfeksiyonu, annenin gebelikte enfeksiyon geçirmiş olması da çocuğun gelişimini olumsuz etkilemektedir. Hormonsal ve kimyasal dengesizlikler, tiroit hastalarındaki hormonal eksiklik ve maruz kalınan kimyasal durum yine aynı şekilde şeker hastalarının, eğer hastalık kontrol altına alınmamış ise bebeğin gelişiminde olumsuz etkilere sebep olmaktadır. Kan uyuşmazlığı, anne ile bebeğin kan uyuşmazlığından kaynaklı gelişim problemleri oluşabilmektedir. Erken doğum, sakat doğum, doğumdan sonra ölüm gibi olumsuzluklarla sonuçlanabilmekte. Önlem olarak kadın ve erkeğin çocuk düşündükleri zaman kan testi yaptırmaları ve varsa uyuşmazlık doktor denetiminde hamilelik sürecini geçirmeleri ve gerekli yöntemleri uygulamaları gerekir (iğne, kan değişimi gibi) (Ballı, 2006).

2.5.1.4.2. Annenin Duygusal Durumu

Annenin stresli olduğu durumlarda anne karnında olan bebeğin anne kanında salgılanan bazı maddelerden etkilendiği belirtilmekte ve yoğun stres altında olan annelerde bebekte düşük, sinirlilik, sindirim sistemi bozukluğu gibi olumsuzluklara rastlandığı bilinmektedir (Ballı, 2006)

2.5.1.4.3. Erken Yaşta Hamilelik

Annenin yirmi yaşın altında olması üretim sisteminin yeterince gelişmemiş olması ve yoğun duygusal durumdan kaynaklı gebeliğin düşük, ölü doğum, doğum kusurları gibi sonuçlanmasına sebep olduğu belirtilmektedir (Ballı, 2006)

2.5.1.4.4. Gebelik Toksemisi

Preeklamsi ve eklamsi olmak üzere iki türü vardır. Preeklamside annenin vücudunda su ve tuz tutulması nedeni ile beden ağırlığı çok fazla olmaktadır. Anne sessiz ve az ışıklı bir ortamda istirahate alınmalı ve tansiyonu düşürülmelidir. Tedavinin yetersiz olması durumunda bebek ölümü ile sonuçlanmaktadır. Eklamside preeklamsi belirtileri

yanında konvülsiyonlarda görülmektedir ve cenin ölebilir. Anne kesinlikle hastaneye yatırılmalı ve doğum sezaryen olarak gerçekleştirilmeli, annenin protein kaybını önlemek için yüksek proteinli diyet uygulanmalıdır (Ballı,2006)

2.5.1.4.5. Gebelikte Teşhis ve Tanı

Gebelikte yapılan tetkiklerle bebeğin gelişimi gözlemlenmeli down sendromu olup olmadığı tespit edilmeli anormal bir durum tespit edildiğinde gerekli önlemler alınmalıdır (Gümüşdağ ve Yıldırım, 2018).

2.5.1.4.6. Gebelikte Ağır Fiziksel Aktivite

Hamilelik esnasında fiziksel aktivitenin anne için de bebek içinde olumlu sonuçlar doğuracağı belirtilmektedir fakat doktor kontrolünde ve bir uzman desteği ile uygun olan sürede ve şiddette egzersizler tercih edilmelidir (Gümüşdağ ve Yıldırım, 2018).

2.5.2. Doğum Esnasındaki Faktörler

Doğum esnasında oksijen yetersizliği veya bebeğin başına beklenmedik bir basınç uygulandığı durumlarda gizli öğrenme güçlüğü engellenmeye karşı eşik düşüklüğü gibi hafif sorunlar olabileceği gibi zihinsel gerilik, nöbetler ve beyin felci gibi ciddi sorunlarla da sonuçlanabilir (Gümüşdağ ve Yıldırım, 2018).

2.5.3. Doğum Sonrası Faktörler

Motor gelişimi etkileyen doğum sonrası faktörleri; çevresel, fiziksel ve bireysel olmak üzere üç başlık altında inceleyebiliriz. Beslenme, sosyoekonomik durum, prematüre doğum gibi durumlar doğum sonrası faktörlere örnek gösterilebilir (Akçınar ve ark., 2022).

2.5.3.1. Gelişimin Yönü

Gelişim baştan ayağa ve içten dışa doğrudur. Örneğin fetal dönemde bebeğin önce başı sonra gövdesi, elleri daha sonra bacakları ayakları oluşur, önce kol kasları gelişir daha sonra parmak kasları gelişir (Gümüşdağ ve Yıldırım, 2018).

2.5.3.2. Gelişimin Hızı

Çocuklarda büyüme hızında bireysel farklılıklar olsa da sıralama olarak büyüme hızı genellenebilir durumdadır. Bebeklik dönemi (0-2 yaş) doğumdan sonra büyümenin en hızlı olduğu dönemdir (Gümüşdağ ve Yıldırım, 2018).

2.5.4.3. Farklılaşma ve Bütünleşme

Bebeklik döneminde basit hareketler yapan bebeğin ilerleyen aşamalarda kademe kademe daha karmaşık hareketler yapması farklılaşmadır. Kas grupları ile duyu organlarının koordineli hareket etmesi de bütünleşmedir. Örneğin atılan bir topu tutmak için gözleriyle bakıp kolları ile topu yakalaması gibi (Dılımulatu, 2021).

2.5.4.4. Kritik Dönem

Bazı dönemler bebeklerin organlarında veya kişilik yapılarındaki gelişmeler için önemlidir. Mesela bebeğin anne karnındaki ilk üç ayı (embriyo) beyin gelişimi için kritik bir zaman dilimidir, bu süreçte alkol, sigara, radyasyon gibi zararlı etkenlere maruz kalırsa beyinde kalıcı hasarlara sebep olur fakat beyin gelişimini olumlu etkileyecek (omega3 ve folik asit kullanımı gibi) besinlerin tüketilmesi özellikle beyin gelişimi için kritik dönem olan ilk üç ay beyini önemli ölçüde geliştirecektir (Ballı, 2006).

2.5.4.5. Bireysel Farklılıklar

Her çocuğun gelişimi belirli bir sıraya bağlı olarak ilerler. Her çocuk önce sürünür sonra yürür daha sonra koşar gibi. Fakat bireysel farklılıklara bağlı olarak çocukların bu eylemleri gerçekleştirdiği ay farklılık gösterebilir. Bazı çocuklar 12 aylıkken yürümeye başlarken bazıları 11 aylıkken ya da 13 aylıkken yürümeye başlayabilir (Ballı, 2006).

2.5.4.6. Beden Ölçüleri

1-5 yaş arası çocukların beden ölçülerinde önemli ölçüde gelişme görülür. Genel olarak kız çocukları erkek çocuklardan daha hızlı olgunlaşma gösterir. Büyüme, yapı ve duruşa ait gelişmeler performansı önemli ölçüde etkilemektedir (Dılımulatu, 2021).

2.5.4.7. Filogeni ve Ontogeni

Filogenetik beceriler kendiliğinden ortaya çıkar ve temel hareket yeteneği olarak nitelendirilir. Örneğin tutma, yakalama, bırakma, koşma atlama yürüme gibi hareketler filogenetik becerilerdir. Ontogenetik beceriler ise kendiliğinden ortaya çıkmayan, çevreye ve öğrenmeye bağlı gerçekleşen hareketlerdir. Örneğin bisiklet sürme, ip atlama, yüzme gibi (Dılımulatu, 2021).

2.6. MOTOR ÖZELLİKLER

2.6.1. Kuvvet

Kasların bir dirençle karşılaştıklarında dayanabilme ve kasılabilme yeteneği olarak tanımlanabilir. Çocukluk çağında kuvvetin gelişimi için kas liflerinin çapının artması ve yeterli düzeyde testosteron hormonunun olması gerekmektedir. Çocuklarda yaş ile kuvvette de artış gözlemlenir. 10-11 yaşlarından sonra cinsiyette belirginleşmelerin başlaması ile kuvvette artışın hızlandığını belirten çalışmalar vardır. Çok erken yaşlarda yaptırılan kuvvet antrenmanlarının çocukları yorduğu ve olumsuz etkilediği görülmektedir. Bu nedenle küçük yaş gruplarına yaptırılan kuvvet antrenmanları yaş grubuna uygun ve oyun formunda olmalıdır. Kuvvet çalışmaları iki şekilde yaptırılır; genel kuvvet, özel kuvvet. Genel kuvvet bütün kas gruplarını kuvvetlendiren çalışmalardır. Amaç kasın enerji potansiyelini genişletmek ve uyarılma yeteneğini iyileştirmektir genel kuvvet antrenmanlarındaki amaç. Özel kuvvet ise belirli bir spor branşına yönelik kuvvet çalışmalarını içerir. İlgili spor dalına yönelik kuvvetin geliştirilmesi o spora yönelik başarıyı artırır (Güneş ve Yıldırım, 2018)

2.6.2. Sürat

Bir yerden bir yere en hızlı şekilde hareket etme yeteneğidir. Bütün psikomotor etkinlikler belli bir sürede belirli bir süratle yapılmaktadır. Çocuklarda gelişimle birlikte süratte de artış görülmektedir. Özellikle zihinsel ve fiziksel gelişim sürati etkilemektedir. Her çocukta sürat gelişimi, hızı farklılık gösterebilmektedir. Okul öncesi dönemde kaba motor beceriler geliştiğinden hareketler yavaş olabilmektedir. Sürat gelişimi 6-9 yaş arasında büyük bir ilerleme gösterebilmektedir, bu nedenle bu yaş aralığında sürat etkinliklerine bolca yer verilmelidir. 10-14 yaşlarında reaksiyon sürati hemen hemen yetişkin bireylerinkine yakın olmaktadır, 14-18 arasında maksimum düzeye ulaşmakta ve gelişimi tamamlanmaktadır (Saraçoğlu, 2019)

2.6.3. Dayanıklılık

Maksimal yüklenmenin olduğu bir çalışmada bireyin kullandığı maksimum oksijen değerini ifade etmektedir dayanıklılık. Dayanıklılık çalışmaları yorgunluğa karşı direnç yeteneğini geliştirir. Okul öncesi ve ilk okul dönemindeki çocuklarda dayanıklılık çalışmaları kuvvet çalışmaları gibi yaş seviyesine uygun olmalı ve oyun formatında

olmalıdır. Yükleme sürelerine göre dayanıklılık iki başlık altında incelenebilir. Bunlar aerobik dayanıklılık ve anaerobik dayanıklılıktır (Gümüşdağ ve Yıldırım, 2018)

2.6.3.1. Aerobik Dayanıklılık

Uzun süreli düşük şiddetli egzersizlerdir. Aerobik kapasiteyi artırmada kural solunum ve dolaşım sistemlerine yüklenmeyi artırmak ve bu sistemlerin belli sürede yaptığı işi artırmak, yükseltmektir (Gümüşdağ ve Yıldırım, 2018).

2.6.3.2. Anaerobik Dayanıklılık

Organizmanın yüksek oksijen borçlanmasına rağmen çalışmayı sürdürebilme yeteneğidir. Anaerobik dayanıklılık çalışmalarında iki reaksiyon söz konusudur. Bunlar; alaktik anaerobik yol (kreatin fosfat ATP'nin yeniden sentezlenebilmesi için enerji kaynağı olarak kullanılmaktadır.) ve laktik anaerobik yol (karbonhidratların fermentasyonu ile sağlanır.) (Gümüşdağ ve Yıldırım, 2018).

2.6.4. Esneklik

Esneklik iki eklem arasındaki hareket serbestliğidir. Esneklik tüm psikomotor becerilerin gerçekleştirilmesi için önemlidir. Vücut açısının veya eklemler arasındaki açının küçüldüğü hareketler fleksiyon olarak adlandırılır, açılarının artması ise ekstansiyon olarak adlandırılır. Eklemlerin normal eklem açısından daha fazla açılmasına ise hiperekstansiyon denir (Kuzgun,2020)

2.6.5. Beceri-Koordinasyon

Bir becerinin gerçekleştirilebilmesi için parça hareketlerin bir bütün olarak birleştirilmesi olarak tanımlayabiliriz. Örneğin yüzmede ayak vuruşu, nefes ve kulaç hareketlerini parça parça doğru yapan bir çocuğun yüzme becerisini gerçekleştirebilmesi için üçünü aynı anda yapabilmesi gerekmektedir. Koordinasyon; sıra, ritim ve senkronizasyon gerektirir. Koordinasyon daha az enerji harcayarak daha fazla iş yapma olanağı sunmaktadır (Kuzgun, 2020)

2.6.6. Denge

Vücudun hareket halindeyken veya sabit bir noktada, olması gereken vücut şeklini koruyabilmesidir denge. Denge yeteneği, vücudun değişen şart veya koşullara rağmen dengesini koruyabilmesidir. Esneklik gibi denge de psikomotor becerilerin

gerçekleştirilmesinde önemli role sahiptir. Denge, statik ve dinamik olarak ikiye ayrılır. Statik denge vücudun sabit kalarak kontrolünün sağlanmasıdır (tek ayak üzerinde durmak, planör duruşunu yapabilmek gibi.) dinamik denge vücut hareket halinde iken vücut kontrolünü sağlayabilmektir (çember hareketini, takla hareketi gibi.) (Çimen ve Pepe, 2022).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

EĞİTİMİN AMAÇLARI

3.1. OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN AMAÇLARI

20. yüzyılda sanayi toplumu olmakla birlikte birçok ülkede kadınlar çalışma hayatına erken yaşlarda atılmak durumunda kalmıştır. Çalışan anneler çocuklarını okul öncesi eğitim kurumlarına zorunlu olarak bırakmışlardır bu durum okul öncesi eğitim kurumlarının bakım evi gibi algılanmasına neden olmuştur. Ancak yapılan araştırmalar bireyin gelişim alanlarının sağlıklı tamamlanmasında okul öncesi kurumlarının büyük öneme sahip olduğu ve bu dönemin profesyonel bir eğitimle geçmesi gerektiği sonucunu ortaya koymuştur (Kıldan, 2012). Günümüzde okul öncesi eğitimin gerekliliğinden ziyade okul öncesi eğitim kurumlarında daha iyi eğitim nasıl verilmeli, konusu üzerinde durulmaktadır. İlkokul dönemine geçen çocuklara akademik başarı için gerekli imkanlar sunulacaktır bu nedenle okul öncesi kurumlarında çocuklara hayata hazırlık açısından daha fazla fırsat verilip bu doğrultuda programlar hazırlanması önerilmektedir (Kıldan, 2012). Bu dönemde çocuklara verilecek, eğitim çocukların ilerleyen dönemlerde alacakları eğitimin temellerini oluşturduğu için çok önemlidir.

Yapılan bir araştırmada okul öncesi eğitimin önemi şöyle özetlenmiştir;

- Okul öncesi dönem çocukların gelecekteki hayatını etkileyen önemli bir süreçtir.
- Okul öncesinde gerçekleşen öğrenmeler çocuğun ilkokul döneminde alacağı eğitimin temelini oluşturmaktadır.
- Okul öncesi dönemde alınan eğitim çocuğun olumlu bir kişilik geliştirmesini, tutum, alışkanlık, inanç ve değer yargılarının oluşması açısından önemlidir. (Çoban ve Ergenekon, 2021)

Türk Milli Eğitim Sisteminde ilk örgün eğitim kademesi olarak yer alan okul öncesi eğitimin amaçları;

- Çocukların fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişimi için çalışmalar yapmak,
- Çocukları ilkokula hazırlamak,
- Şartları, imkânları sınırlı olan öğrenciler için eşit ve ortak bir öğrenme ortamı sunmak,

- Çocukların dillerini doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak. (Çoban ve Ergenekon, 2021)

Okul öncesi dönemdeki eğitim bireye uzun vadede akademik başarı, özel eğitime yerleştirilmeme, suça karışmama, sağlıklı yaşam, sağlıklı sosyal çevre ve çevreye uyum sağladığı gibi daha güvenli bir toplumsal yaşam, kadın istihdamının artması gibi topluma da yarar sağlamaktadır (Başaran ve Ulubey, 2018)

3.2. OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİN TEMEL İLKELERİ

Okul öncesi eğitimin temel ilkeleri bir bakıma nasıl bir çocuk yetiştirmek istendiği veya bulunduğumuz çağın ihtiyaç duyduğu insan modelinin de belirleyicisi olarak nitelendirilebilir. Fakat bu ilkeler belirlenirken ve ilkeler doğrultusunda eğitim verilirken çocukların bireysel farklılıkları, gelişim özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır. Okul öncesi dönemdeki çocuğun temel ihtiyaçları da ilkeleri belirlemede önemlidir. Çocukların temel ihtiyaçlarını karşılama sırasında yetişkinlerin yaklaşımları, çocuğun dünyaya bakışı, insanlara karşı güven veya güvensizlik durumunun da temelidir (Şıvgın, 2005)

Okul öncesi eğitimin temel ilkeleri;

1. Eğitimde çocuk ve aile katılımı önemlidir.
2. Verilen eğitim çocuğun ihtiyaçlarına uygun olmalıdır.
3. Demokratik eğitim anlayışına uygun eğitim verilmelidir.
4. Etkinlikler çocuğun ilgi ve ihtiyaçlarına uygun olduğu gibi çevrenin ve okulun imkanlarına da uygun olmalıdır.
5. Çocukların dilimizi güzel ve doğru konuşmalarına önem verilmelidir.
6. Eğitim çocuğun bildiklerinden yola çıkarak, deneyerek öğrenmesine imkân sunulmalı.
7. Öğrenme yöntemlerinde oyun en uygun yöntemdir.
8. Çocuğun kendine saygı ve güven duyması sağlanır. Özgüven ve özdenetim sağlanır.
9. Okul öncesi eğitimde baskı ve zorlamaya, kısıtlamaya yer verilmez.

10. Çocuklara saygı, sevgi, iş birliği, sorumluluk, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma gibi değerler kazandırılır.

11. Çocuğun bağımsız hareket etmesine, öğrenmesine imkân sunulur. Destek gereken durumlarda yetişkin desteği güven verici olmalı.

12. Çocuk kendi duygularının ve karşısındakini duygularının farkında olmalı.

13. Çocukların hayal gücünü geliştirecek,

14. Yaratıcılıklarını artıracak eleştirel düşüncelerine fırsat verecek çalışmalar yaptırılmalı.

15. Okul öncesi eğitim programı düzenli olarak değerlendirilmeli ve güncellenmelidir.

16. Programlar hazırlanırken çevrenin ve ailenin özellikleri, imkanları göz önünde bulundurulmalıdır (Şıvgın, 2005).

3.3. FİZİKSEL AKTİVİTE VE SPOR

Hareket bütün insanlar için bir ihtiyaçtır özellikle de çocuklar için. Dünyayı algılamayı,

Keşfetmeyi, test etmeyi kendini geliştirmeyi çocuklar hareket yolu ile gerçekleştirebilir. Bu anlamda beden eğitimi dersi özellikle okul öncesi dönemde çocukların gelişiminde büyük öneme sahiptir. Fiziksel aktivite ve sporun temeli ilk olarak ailede atılır, bazı ebeveynler kendileri spor yapmadıkları için çocuklarını da spora yönlendirmezler. Oysaki çocuk ne zaman spor yapması gerektiğini ve hangi sporu yapması gerektiğini bilemez ve yönlendirilmeye ve keşfedilmeye ihtiyaçları vardır. Ailelerin bazıları sosyoekonomik durumları, eğitim durumları veya yaşam şartlarının kötü olması nedeni ile çocukların motor gelişimi konusunda bilgi sahibi olmamakta ve çocukları eğitecek oyun fikirlerinden de haberdar olmamaktadırlar maalesef. Bu gibi olumsuzlukların önüne, ailelere verilecek kurslar, farkındalık eğitimleri, yetişkin eğitimleri ve projelerle geçilebilir. Gelişim, hayat boyu süren bir kavram olarak nitelendirilse de erken ve orta çocukluk sürecindeki kadar hızlı ve verimli ilerleyici değişim gösteremez (Orhan, 2019). Fiziksel aktivite ve spor çocukların sadece psikomotor gelişimi için değil sosyal, psikolojik ve bilişsel olarak da gelişimini büyük

ölçüde sağlamaktadır. Bu nedenle çocukların tüm gelişim alanlarının sağlıklı bir şekilde ilerleyebilmesi için erken yaşlarda hareket eğitimi almaları önemlidir.

3.4. MODERN ÇAĞ VE HAREKETSİZLİK

Teknolojinin ve endüstrinin hızlı gelişmesi ile insanların yaşam biçimlerinde önemli değişimler olmuştur. Modern iletişim ve ulaşım imkanları insanların hayatlarını kolaylaştırırken bir yandan da hareketsiz bir yaşama alıştırmıştır. İnsanlar boş zamanlarını daha çok televizyon, telefon, bilgisayar, tablet karşısında ya da alışveriş merkezlerinde geçirmekteler ve bununla birlikte beslenme alışkanlıklarında da değişimler meydana gelmiştir hazır gıdaların tüketimi maalesef artış göstermektedir. İnsanların hayatında yaşanan bu değişimler insanların sağlığını olumsuz etkilemekte ve bunun sonucunda farklı birçok sağlık problemi ortaya çıkmaktadır. Hareket etmeyen, sağlıklı bir toplum, ebeveynlerinden daha kısa ve kalitesiz bir yaşam sürecektir çocuklar demektir. Hareketsiz bir yaşamla hastalıkların görülme yaşında düşme meydana gelmiştir (Orhan, 2019). Bulunduğumuz çağın imkanları insanların hayatlarını kolaylaştırırken aslında önemli sağlık sorunlarına da yol açmaktadır. Bunun önüne geçebilmek için gençlik spor bakanlıklarının, her yaş grubundaki insanların katılabileceği hareket etkinlikleri düzenlemeleri ve katılıma teşvik etmek ve katılımı artırmak için sporcuların, antrenörlerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin iş birliği içerisinde olduğu projelere yer verilmelidir.

3.5. OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN AMACI

Yapıları gereği çok hareketli olan çocukların enerjilerini sağlıklı bir şekilde atabilmelerinin en etkili yolu beden eğitimi ve spordur. Çocuklara temel hareket becerilerini kazandıran beden eğitimi ve spor çocukların kas koordinasyonu, dayanıklılığı, kuvvet ve esneklik gibi motor performans solunum, dolaşım, iskelet, kas sistemi üzerinde oldukça etkilidir. Spor çocuklar için yemek, içmek, uyumak gibi eylemler kadar önemlidir (Yavuz ve Özyürek, 2018). Tüm gelişim alanlarına olumlu etkisi olan sporun küçük yaşlarda çocukların hayatına girmesi geleceklerinin temelini oluşturmaktadır.

Yapılan bir araştırmada, erken yaşlarda kazanılan motor becerilerle çocukluk ve ergenlikteki fiziksel aktivitelerin artış düzeyi arasında pozitif ilişki olduğu saptanmıştır (Yavuz ve Özyürek, 2018).

Teknolojinin ön planda olduğu, çocukların oyun ve hareket alanlarının sınırlandığı ve bilgisayar, tablet, telefon karşısında hareketsiz kalan, kas ve kemik dokusunda güçsüzlük, duruş bozuklukları, kilo artışı, psikolojik değişim gibi olumsuzluklarla karşı karşıya kalan çocuklarımız için en büyük çıkış beden eğitimi ve spordur (Yavuz ve Özyürek, 2018). Beden eğitimi ve sporun öneminin bilincinde olan ebeveynlerden çok beden eğitimi etkinliklerinin önemsiz olduğunu düşünen ya da öneminin farkında olmayan ebeveynlerle karşı karşıya kalıyoruz. Böylece çocuklarımızda hareketsizliğin ve tembelliğin artmış olduğu bu sürecin çarkında dönmeye mahkûm kalıyorlar.

Okul öncesi okulların çoğunda çocukların spor yapabilmeleri, rahat hareket edebilmeleri için uygun ortam bulunmamaktadır. Okul öncesi kurumlarda beden eğitimi öğretmenin bulunmayışı, okul öncesi öğretmenlerinin fiziksel aktivitelere ilgi duymayışı çocukların sağlıklı hareket süreci geçirememesine sebep olan etkenlerdir (Yavuz ve Özyürek, 2018).

Okul öncesi eğitim döneminde uygulanacak beden eğitimi ve spor etkinliklerinin;
Doğru duruş alışkanlıkları,
Büyük ve küçük kas gelişiminin desteklenmesi,
Yaşam boyu fiziksel aktivite alışkanlığının edinilmesi,

Problem çözme, yaratıcılık, dikkat gelişimi, hayal gücünü kullanma, kurallara uyma, saygı gösterme, başarıyı ve kaybetmeyi kabullenme, hoşgörölü olma, olumlu benlik gelişimi, iş birliği yapma, yeteneklerini fark etmesi, bedenini ve gücünü algılaması, gibi becerileri geliştirmeye katkıda bulunması beklenmektedir (Yavuz ve Özyürek, 2018).

3.6. OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE BEDEN EĞİTİMİ ETKİNLİKLERİNİN İÇERİĞİ

Çocuk gelişimi ve bu gelişimde bahsedilen temel kavramlar; büyüme, olgunlaşma, hazır bulunuşluk ve öğrenmedir. Bu kavramlar tek başlarına gelişim için yeterli bir süreç ya da tanımlama değıldir. Çünkü gelişim iç içe karmaşık ve bütünsel bir değışim sürecidir. Gelişimin sürecinin sağlıklı ve dengeli olabilmesi için hazırlanan etkinlik içeriklerinin yaş düzeyine ve bulunulan sosyal çevrenin imkanlarına uygun olmalıdır (Topkaya, 2014).

Çocukların oynamak ve kendilerini geliştirmek için dışarıdan bir uyarana ihtiyaçları yoktur. Çünkü doğaları gereği o istek ve motivasyon onların içinde vardır (Özyürek, Özkan, Begde, Yavuz, 2015). Oyunla çocuklara her şeyi yaptırabilirsiniz ve çocuk oyun içerisinde yapabildiklerini gördükçe çocuğun motivasyonu, etkinliğe ilgisi daha da artar. Bu da demek oluyor ki okul öncesi çocuklar için etkinlikleri planlarken oyun odaklı olmalıyız. Etkinlikler çocukların yaş düzeyine uygun olmalı ve çocukları yormamalı.

3.7. İLKOKUL KADEMESİNDE BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN

İlkokul kademesinde beden eğitimi dersi çocukların temel motor becerilerini kullanmalarına fırsat vererek gelişimlerini sağlamaktadır. Bu kademede beden eğitimi etkinliklerinin içeriği, sağlığın güçlendirilmesi ve korunmasına, fiziksel gelişmeye ve vücudun işlevsel yeteneklerinin ileri düzeyde geliştirilmesine yönelik olmalıdır (Aydın, 2022) Beden eğitimi dersinin işlenme sürecini programlarken çocuklardaki fiziksel durum düzeyinin tespiti ve değerlendirilmesi dersin amacına uygun işlenmesinin ön koşuludur.

Türkiye’de 2012 yılında eğitim sisteminde yapılan değişiklik sonucu kademeler 4+4+4 olarak düzenlenmiştir. Yani 4 yıl ilkokul 4 yıl ortaokul ve 4 yıl lise olarak düzenlenmiştir. İlkokul fiziki etkinlikler ve oyun dersi olarak adlandırılan beden eğitimi dersi 2012-2013 yılından itibaren birinci sınıflarda başlanması ve ilgili Genel Müdürlükçe hazırlanan ve dağıtımı yapılacak olan öğretim materyallerinin (FEK kartlar ve Oyun Oynuyorum Kitapçığı) kullanılmaya karar verilmiştir. Fakat eğitimde kaliteyi artırmak için sürekli güncellenen eğitim sistemimiz de beden eğitimi dersinde istenilen hedefe ulaşma konusunda dersin öğretmeni olan beden eğitimi öğretmenin girmesi gerektiğine dair bir karar eklenmemiştir (Aydın, 2022).

Sınıf öğretmenlerinin lisan eğitimleri sürecinde aldıkları eğitimin yetersizliğinden dersleri yanlış ya da eksik işledikleri ifade edilmektedir. Ayrıca öğrencilerin bir sonraki kademeye geçişte gerçekleştirmesi gereken motor beceriler gerçekleştirmekte eksik kaldığı ve zorlandığı ve dersin amacına hizmet edebilmesi için branş öğretmenin derse girmesi gerektiği ifade edilmiştir (Aydın, 2022).

3.8. İLKOKUL KADEMESİNDE BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİNİN ÖNEMİ

Beden eğitimi dersi çocuklarda düzen disiplin oluşturma doğru duruş alışkanlığı, sağlıklı fiziksel görüntü, sağlıklı kardiyovasküler sistem, sağlıklı psikolojik durum, egzersiz yapma alışkanlığı kazanma, hızlı ve doğru karar verme, grup olarak ve kurallara uygun hareket edebilme, temel motorik becerileri geliştirme ve bir sonraki beceri kazanımına temel oluşturma, yeteneklerini keşfetme ve yönlendirme gibi gelişimlerin sağlıklı ve düzenli bir şekilde ilerleyişi ve kazanımı için önemli bir yere sahiptir.

Kaliteli bir programın uygulandığı beden eğitimi derslerine katılan öğrencilerin katılmayan öğrencilere oranla daha iyi motor beceriye ve akademik başarıya sahip olduğu ve okula olan tutumlarının da geliştiği görülmüştür (Ayan ve Tamer, 2010)

İlkokul kademesinde okuyan öğrencilerin fiziksel, psikososyal ve fizyolojik gelişimlerinde, fiziksel aktivitelerin alışkanlık haline getirilip sevdirmesinde beden eğitimi dersinin ve ders dışı sosyal etkinliklerin önemli bir etkisi vardır. Bu anlamda yapılan bir çok araştırmada beden eğitimi dersinin amacına uygun ve kaliteli işenebilmesi için derslere branş öğretmenlerinin girmesi gerektiği sonucuna varılmaktadır (Ayan ve Tamer, 2010)

3.8.1. Beden Eğitiminde Etkinlikler Dört Aşamada Yaptırılabilir

3.8.1.1. Isınma Aşaması

Yaklaşık 5 dakika süre ile değişik tempolu yürüme, koşma, sıçrama ya da eğlenceli bir oyun oynatılabilir.

3.8.1.2. Isınma Hareketleri

Yaklaşık on dakika eklemleri hareket ettiren çalışmalar yaptırılır. Bel, kalça, kol, omuzlar, bilekler, diz çalıştırılır. Örneğin jimnastikte yaptırılan hayvan yürüyüşleri gibi.

3.8.1.3. Grup Etkinlikleri

Etkinliğin en önemli aşamasıdır yaklaşık 25 dakika sürer. Çocukların gelişim düzeyine uygun istasyonlar hazırlanır ve sırayla yapmaları sağlanır. Gelişimi ileri düzeyde olanlar diğerlerine yardım edebilir.

3.8.1.4. Bütün Sınıf Etkinlikleri

Yaklaşık beş dakika süren bu süreçte tüm sınıfın aktif olacağı bir oyun oynatılabilir (Özyürek, Özkan, Begde, Yavuz, 2015)

3.9. OKUL ÖNCESİ DÖNEMDİ KAZANILAN MOTOR BECERİLER

3.9.1. Denge

Yürüme, koşma, atlama, sıçrama gibi becerilerin geliştirilmesinde denge önemli bir faktördür. İki yaşından itibaren çocuklar düşmeden çömelebilir, ellerini yere koymadan kalkabilir. Üç yaşındaki bir çocuk tutunarak, iki ayağını her basamakta yan yana getirerek merdiven çıkabilir, koşabilir. Üç tekerlekli bisikleti ayakları yerde yürüyerek sürebilir. Parmak ucunda durabilir ve yürüyebilir. Tek ayak üzerinde kısa süreli durabilir. Dört yaşında tek ayak üzerinde 4-5 saniye durabilir. Beş yaşına geldiğinde düz bir çizgi üzerinde yürüyebilir, ayak değiştirerek sıçrayabilir (Çelik ve Ayaş, 2019) Tek ayak üzerinde daha uzun süre durabilir. Yedi yaşında denge becerisi iyice geliştiği için topa vurabilir, denge tahtasının üzerinde desteksiz yürüyebilir.

3.9.2. Yakalama

Çocuk bir nesneyi büyük kaslarını (kollarını) kullanarak yakalarsa buna gelişmemiş yakalama, küçük kas gruplarını (ellerini, parmaklarını) kullanarak bir nesneyi yakalarsa buna gelişmiş yakalama denir. Çocuklarda ilk yakalama eylemi oturarak yuvarlanan topu kolları ile veya ayakları ile tutmaya çalışarak gerçekleşir. Büyüme ve olgunlaşmanın etkisi ile ilerleyen zamanlarda daha kontrollü yakalama eylemlerinde bulunur. 3-4 yaşındaki bir çocuk yakalama eylemini kollarını açarak kendisine atılan nesneyi kollarının arasına alarak yakalamaya çalışır. 6-7 yaşlarında daha kontrollü ve ellerle yakalama eylemi görülür (Çelik ve Ayaş, 2019)

3.9.3. Koşma

Çocuklarda koşu yaklaşık olarak bir yıl sonra gelişir. İki yaşında bir çocuk koşarken ayaklarını yere tam basar ve dengeli koşar. Dört beş yaşında çocuğun koşma becerisinde büyük ölçüde gelişmeler görülür (Çelik ve Ayaş, 2019) koşarken dönüp koşma eylemine devam eder, engellerin arasında durmadan ve dengeli bir şekilde koşma eylemini gerçekleştirebilir. Olgunlaşmanın ve deneyimlerin de etkisi ile koşma becerisinin gelişimi ergenliğe kadar devam eder.

3.9.4. Sekme

Daha çok tek ayak üzerinde gerçekleştirilen bu beceri iyi bir denge gelişimi de gerektirir. Altı yaşına kadar çocuklar bu beceriyi tam anlamı ile gerçekleştiremeye bilir. 4-5 yaş gruplarında da sekme becerisini kazanmış öğrenciler vardır fakat sayıları çok azdır (Çelik ve Ayaş, 2019)

3.9.5. Sıçrama

Denge ve koordinasyon gerektiren bir beceridir. Çocuğun çift ayağı üzerinden sıçrayarak yerden yükselmesi şeklindedir. 2-3 yaşlarındaki bir çocuk bu beceriyi çok yükselmeden gerçekleştirebilir. Üç yaşından sonra kısa mesafedeki engellerden sıçrayabilir. Çemberlerin içine sıçrama, deve-cüce oyunu oynama, belli mesafedeki engellerden sıçrama gibi aktivitelerle gelişimi desteklenebilir. Beş ve altı yaşında çocuk artık sağa-sola, ileri-geri sıçrayarak beceriyi ileri düzeyde gerçekleştirebilir duruma gelir (Çelik ve Ayaş, 2019)

3.10. ÇOCUĞUN GELİŞİMİNDE HAREKETİN ÖNEMİ

Günümüzde teknolojinin gelişmesi hayatımızı kolaylaştırmış olsa da amacına uygun kullanılmaması hareketsizliği artırmıştır. Teknolojinin gelişmesi ve yaşanan pandemi süreci çocukların telefon, televizyon, bilgisayar, tablet ile geçirdiği zamanı artırmış ve hareketsiz büyüyen ve buna alışan bir nesille karşı karşıya bırakmıştır bizleri. Oysaki hareket, bebeklikten sonra gelişimin en hızlı olduğu çocukluk döneminde, gelişimin sağlıklı tamamlanabilmesi için önemli bir role sahiptir. Bu süreçlerin olumsuz etkilerinden çocuklarımızı kurtarmak biz yetişkinlerin çocukları doğru yönlendirmeleri ile mümkündür (Orhan, 2019). Yapılan araştırmalar, fiziksel aktivite ve sporla ilgili etkinliklere katılan çocukların özgüvenlerinin daha yüksek, akademik başarısının daha iyi olduğunu ve çevresine daha uyumlu, daha mutlu bireyler olduğunu göstermektedir. Bu da demek oluyor ki fiziksel etkinlik çocukların ruhsal, fiziksel, sosyal gelişimi için önemli bir yere sahiptir.

Okul öncesinde çocukların yapmış oldukları etkinlikler, fiziksel aktiviteler çocukların ileriki yaşlarda yapacaklarının temelini oluşturmaktadır. Bu süreçte çocuklara düzenli hareket etme alışkanlığı edindirmek için çocuklara onların yaşına uygun eğlenceli ve onları çok yormayan bir çalışma programı ile eğitim verilmelidir (Özcan ve Sözer, 2023). Çocukların özgürce hareket edebilmeleri için ortam hazırlanmalı ve tehlike

durumu dışında müdahale edilmemeli böylece kendini keşfeden yaptıklarını ve yapabileceklerini fark eden öz güveni yüksek çocukların yetişmesine fırsat verilmiş olunur.

3.10.1. Hareketin Çocuğun Gelişimi Üzerine Etkisini Şu Başlıklar Altında İnceleyebiliriz

Hareketin Çocuklarda,

3.10.1.1. Fiziksel Gelişime Etkisi

Hareket çocukların, kas iskelet sisteminin maksimum gelişimini destekler. Kas gücünü ve genel performansı güçlendirir. Kardiyovasküler sistemi güçlendirir. Sağlıklı bir vücut ağırlığı sağlar, bağışıklık sistemini geliştirir. Çocuklarda zıplama, atlama, tırmanma ve koşma sonucunda kemikler daha dayanıklı olur ve omurgaları düzgün şekilde gelişir ve böylece postür bozuklukları engellenmiş olur (Orhan,2019)

3.10.1.2. Motor Gelişime Etkisi

Hareket ile çocukların ince ve kaba motor becerileri gelişmekte kas koordinasyonu sağlanmakta, tepki-reaksiyon becerileri artmaktadır. Çocuklarda temel hareket becerileri ne kadar iyi olursa daha sonra öğrenecekleri hareketlerde transfer süreci daha kolay ve hızlı olacaktır. Motor becerileri iyi olan çocuklarda sakatlanma daha az rastlanılan bir durumdur çocuk vücut kontrolünü daha iyi sağlayabilmektedir (Orhan, 2019)

3.10.1.3. Psiko-Sosyal ve Ruhsal Gelişim Üzerine Etkileri

Doğasında hareket etmek olan çocuklar özgürce hareket edebilecekleri ortamda mutlu olurlar ve vücut serotonin hormonu salgılar bu da çocuklarda endişeyi ve kaygıyı azaltır. Hareket eden çocuk kendini keşfeder, yaptıklarının ve yapabileceklerinin farkına varır ve özgüveninde artış olur. Grup etkinliklerinde arkadaşları ile iş birliği yapmayı grupça hareket etmeyi, yardımlaşmayı öğrenir. Kazanmayı ve kaybetmeyi, kaybettiğinde karşı tarafı tebrik etmeyi öğrenir. Dikkat ve konsantrasyonu artırır ve bu durum akademik olarak da iyi olmasını destekler (Orhan, 2019).

3.10.1.4. Bilişsel Gelişime Etkisi

Çocukların yeterli düzeyde fiziksel aktivitede bulunmaları, tecrübe ve deneyimlerini artıracak bununla birlikte beyin performansını artırabilen nöronal

büyümeye katkı sağlayacaktır. Oynadıkları oyunlar içerisinde hızlı düşünmek ve hızlı karar vermekle karşı karşıya kalan çocuklar bedenlerinin yanında beyinlerine de egzersiz yaptırmış olacaklar. Oynanan oyunları farklılaştırıp yeni oyunlar oluşturur (Özcan ve Sözer, 2023).

3.10.1.5. Sosyal Gelişime Etkisi

Sporla birlikte çocuklar takım olmayı, birlikte hareket etmeyi, karşı takıma saygı duymayı, kazanmayı, kaybetmeyi, adil ve hoşgörülü olmayı, farklı fikirlere saygı duymayı öğrenir. Yeni insanlar tanır ve kendini tanıtır, farklı ortamlara uyum sağlar (Özcan ve Sözer, 2023).

3.10.1.6. İletişim Becerisi ve Dil Gelişimine Etkisi

Çocuklar henüz konuşmaya başlamadan vücutlarını kullanarak iletişim kurmaya başlarlar. Hareket kadar iletişim de çocukların doğasında vardır ve hem çocuklarda hem de yetişkinlerde doğru iletişimin önemi büyüktür. Çocukların sağlıklı iletişim kurabilmeleri için temelde doğru iletişim becerilerini kazanmış olmaları gerekir (Özcan ve Sözer, 2023). Hareket eden ve fiziksel aktivitelerde yer alan çocuklar oyun kurallarına uymayı, teşekkür etmeyi, özür dilemeyi, tebrik etmeyi, konuşarak anlaşmaya varmayı öğrenirler.

3.10.1.7. Duygusal Gelişmeye Etkisi

Spor ile çocuklar cesaretli olmayı, korkuları ile başa çıkabilmeyi, risk alabilmeyi, başarının ne kadar güzel olduğunu, başarısız olduğu durumlarda duygularını kontrol edebilmeyi, karşısındaki ile empati kurabilmeyi, duygularını ve düşüncelerini rahatça ifade edebilmeyi sağlayarak olumlu, pozitif benlik kazanmaktadır (Özcan ve Sözer, 2023).

3.11. ÇOCUKLARDA HAREKET GELİŞİMİ

İnce motor becerilerin gelişimi küçük kas gruplarının gelişimine bağlıdır. İnce motor becerilerin gelişimi kaba motor becerilere göre daha uzun sürer. Okul öncesi dönem motor becerilerin gelişimi için önemli olan bir dönemdir. Çocuğun erken dönemlerde kazandığı motor beceriler ileriki yaşlarda neler yapabileceğini keşfetmesini ve öz güveninin artmasını sağlar (Özcan ve Sözer, 2023).

Kalem tutmak, düğme iliklemek, enstrüman çalmak, makas tutmak kâğıt kesmek gibi eylemler ince motor becerilerin gelişimi ile mümkündür ve bunları yapabildiğini görmek çocuklarda öğrenmeyi daha keyifli hale getirerek çocuğu güdüler. Basit eylemleri yapabilen çocuk daha karmaşık hareketleri yapabilecek özgüveni kendisinde bulur bu da öğrenme hızını artırır. Çocuğun ilkokula kolay uyum sağlaması ve bulunduğu yaş dönemine uygun hareket edebilmesi anaokulundaki etkinliklere aktif katılımı ile kolaylaşır. Okul öncesi dönemde temel hareket becerileri olarak bilinen koşma, zıplama, tutma, atma gibi hareketler eğitim-öğretim sürecinin önemli bir parçasıdır. Yaşam boyu kalıcı olan ve yeni beceriler için temel oluşturan bu hareketlerin kazandırılması okul öncesi dönemde önemlidir. Büyük kas grubunun kontrolü 5 yaşına kadar gelişir ve küçük kas grubu gelişimi çocuklar için daha mümkün hale gelir. Durumu özetleyecek olursak çocuklarda büyük kas grubu kontrolü önce gelişir ve daha sonra küçük kas grubu gelişmeye başlar gelişen kas kontrolü sonucu ilerleyen aşamalarda daha istendik ve amaçlı davranışlara dönüşür hareketler arası koordinasyonu sağlamaya ve daha net hareketler sergilemeye başlar (Özcan ve Sözer, 2023). Örneğin ilk defa kalem tutan bir çocuk kalemi parmakları ile değil avuç içine alarak tutar, boyama yapacağı zaman boyayacağı alanın dışına çok taşırır fakat eylemin tekrarı ve gelişen kas grubu ile zamanla kalemi parmakları ile tutmaya başlar ve taşırmadan boyayacağı alanı daha kontrollü boyar.

3.12. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bazı eğitimciler, okul öncesi çocukların temel hareketleri otomatik öğrendiğini ve olgunlaşma ile yapabildiğini savunmaktadır. Çocukların büyük çoğunluğu için bu doğru değildir. Çocukların temel hareket becerilerinin gelişebilmesi ve bulunduğu döneme uygun hareket becerilerini sergileyebilmesi için pratik yapmaya, desteğe ve fırsata ihtiyacı vardır. Bu da çocukların ince ve kaba motor becerilerini geliştirebilmek için eğitim programlarının geliştirilmesi ve bilinçli bir şekilde uygulanmasının önemini akıllara getirmektedir (Ulutaş ve ark., 2017).

Okul öncesi dönemde fiziksel aktivite eğitimi alan çocukların psiko-motor gelişime olumlu etkilerinin olduğu ve okul öncesi dönemde aynı yaş grubunda fiziksel aktivite eğitimi almayan çocuklara göre daha üstün bir okul eğitimi sağladığını belirten çalışmalar yapılmıştır. 4-6 yaş çocuklara verilen jimnastik eğitiminin çocuklarda denge esneklik ve

kuvvet parametrelerinde artış görülmektedir. Hareket gelişiminin desteklenmesi için düzenli beden eğitimi ve spor etkinliklerinin, bilinçli ve programlı bir şekilde yaptırılması önem teşkil etmektedir. Küçük yaşlarda verilen hareket eğitimi ileriki yaşlarda çocukların yönelecekleri sportif aktivitelerde daha başarılı olmalarını sağlayacaktır (Yavuz ve Özyürek, 2018).

Hareket becerilerinin kazandırılması ve geliştirilmesi aşamasında temel etken, düzenli yapılan sportif etkinliklerdir. Bu etkinliklerin süresi sıklığı ve nitelikli beden eğitimi öğretmenlerine bağlıdır. Beden eğitimi derslerinin amacına ulaşmasında öğretmenin yetersizliği, beden eğitimi dersi yerine başka derslerin işlenmesi, malzeme ve tesis yetersizliği gibi faktörler engel oluşturmaktadır (Koç ve Tekin, 2011).

Kaya ve arkadaşları (2018) yapmış oldukları bir çalışmada , sekiz haftalık bir programla ilkokul öğrencilerine yaptırılan beden eğitimi dersinin çocukların motor becerileri üzerinde önemli ölçüde etkili olduğunu belirtmişlerdir. Yine okul öncesi kademesindeki öğrenciler için de beden eğitimi dersinin önemli olduğu ve bu dönemdeki çocukların gelişimine maksimum düzeyde fayda sağlayabilmek için onlara uygun ortam sağlanmalı ve yaş düzeylerine uygun eğlenceli etkinlikler yaptırılmalıdır. Bu bilgilere dayanarak, çocukların motor becerilerinin gelişimi açısından, okul öncesi ve ilkokul döneminde yaptırılan fiziksel aktivite ve hareket eğitiminin daha aktif bir şekilde ve eğitim almış beden eğitimi öğretmenleri eşliğinde yaptırılmasını önermekteyiz (Kaya ve ark., 2018).

Çocukların, ilköğretim birinci devreden ikinci devreye geçişte motor beceri ve yetenek gelişimlerinin optimal düzeyde sağlanamadığı, bu nedenle ilköğretim ikinci devre çocukların motor özelliklerinde belirgin bir yetersizliğin görüldüğü ve çocukların ilköğretim ikinci kademeye motor beceri ve yetenekleri tam olarak geliştirilmeden geçmelerinin yanında uygulanmakta olan beden eğitimi ders etkinliklerinin istenen ölçüde öğrencilerin fiziksel uygunluklarında da anlamlı gelişmelere yol açmadığı söylenebilir (Ayan ve Tamer, 2010).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM VE BULGULAR

4.1. YÖNTEM

Bu araştırmada özel okul ile devlet okulundaki okul öncesi, 1. Sınıf, 2. Sınıf kademesinde öğrenim gören (n=90) öğrencilerin motorik özelliklerinin incelenmesi ve velilerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarını, ders saatlerini yeterli bulup bulmadıklarını ve özel okul velileri ile devlet okulu velileri arasında beden eğitimi dersi ile ilgili görüş farklılıklarının olup olmadığını belirlemek amaçlanmıştır. Çalışma milli eğitimden, çalışma yapılacak okullardan ve velilerden alınan izin belgeleri sonrası başlatılmıştır. Ölçümler 2023-2024 eğitim öğretim süreci içerisinde alınmıştır.

Çalışmada ölçümler okul öncesi (4-6 yaş) 30 öğrenciden (15'i devlet okulu, 15'i özel okul öğrencisi) ilkökul 1. Sınıf (6-7 yaş) 30 öğrenciden (15'i devlet okulu, 15'i özel okul öğrencisi) ilkökul 2. Sınıf (7-8 yaş) 30 öğrenciden (15'i devlet okulu, 15'i özel okul öğrencisi) alınmıştır. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre özel okuldan ve devlet okulundan her kademedeki öğrencilerin kız ve erkek öğrenci sayıları eşit olarak ayarlanmıştır. Ölçümlerin nasıl alınacağı öğrencilere göster anlat tekniği ile aktarılmıştır. Ölçümleri alınan çocuklara okullarındaki programda yer alan beden eğitimi ders saatleri dışında ek bir antrenman yaptırılmamıştır. Elde edilen veriler SPSS programına girilerek analiz edilmiştir.

Verilerin analizinde, normallik testi yapılmış ve veriler normal dağılım göstermediğinden non parametrik testler uygulanmıştır. İkili karşılaştırmalarda Mann Whitney- U testi ile ikiden fazla karşılaştırmalar için Kruskal Wallis testi uygulanmıştır. Anlamlı farklılığın tespiti için Post Hoc testlerinden Tamhane's kullanılmıştır.

Öğrencilerde toplam 8 parametre ölçülmüştür. Bu parametreler, boy, on metre, kulaç uzunluğu, el uzunluk, denge, esneklik, yatay sıçrama, dikey sıçrama parametrelerinden oluşmaktadır.

4.1.1. Boy ölçümü

Öğrencilerin boy uzunlukları ayaklar çıplak veya çorap ile düz bir zeminde ayakta durur pozisyonda topukları sırtı ve başının arkası duvara bitişik şekilde duvara

yapıştırılmış bir boy ölçer (mezura) ile başın en üst kısmına denk gelen yer işaretlenerek alınmış ve cm olarak not edilmiştir.

4.1.2. On Metre

10 metre uzunluğunda düz bir zeminde başlangıç ve bitiş noktalarına duba bırakılarak ve çocuklara düdük çalındığında başlangıç noktasından bitiş noktasını geçene kadar hızlarını hiç düşürmeden en hızlı şekilde koşmaları gerektiği açıklanarak kronometre yardımı ile reaksiyon süresi ile bitiş çizgisine geldiği mesafe süresi alınarak tamamlanmıştır. İki tekrar yapılarak en iyi sonuç saniye olarak not edilmiştir (Taşkın ve ark., 2015).

4.1.3. Kulaç Uzunluğu

Sırt düz bir yere dayalı, kollar yanlara ve yere paralel konumda, el ve sırt duvara temas eder durumda sağ elin parmak ucundan sol elin parmak ucu arasındaki uzaklık mezura ile ölçüldü. Ölçüm cm cinsinden not edildi (Bozkurt ve Göral, 2021).

4.1.4. El Uzunluk

Öğrenci elini açık olarak düz bir zemine koymuş elinin bilekten elin başlangıç noktasından en uzun parmağın ucuna kadar olan mesafe metre yardımı ile ölçülerek alınmıştır. Ölçüm cm olarak not edilmiştir (Bozkurt ve Göral, 2021).

4.1.5. Denge

Ölçüm, flamingo denge testi ile ölçülmüştür. Düz bir zemine yerleştirilen standart ölçülerdeki (50 cm uzunluğu, 4cm yüksekliği ve 3 cm genişliği) denge tahtasının üzerine öğrenci çıplak ayakla çıkarılmış kollarını yana açarak sabit durması sağlanmıştır, kendisini hazır hissettiğinde bir ayağını yukarıya kaldırması ile kronometre ile süre başlatılmıştır. Çocuğun kaldırdığı ayağını dengesini kaybedip yere basması ile kronometre durdurulup alınan süre kaydedilmiştir. Test iki defa tekrar edildi ve yüksek olan değer saniye olarak kaydedildi (Tamer, 2000).

4.1.6. Esneklik

Esnekliğin ölçümü için otur ve uzan (Sit and reach) testi uygulandı. Test sehпасının, uzunluğu 35 cm, genişliği 45 cm, yüksekliği 32 cm dır. Sehpanın üst yüzey ölçüleri; Uzunluk 55 cm, genişlik 45 cm dır. üst yüzey, ayakların dayandığı yüzeyden 15 cm daha

dışarıdadır.0-50 cm'lik ölçüm cetveli, üst yüzeyde 5'er cm'lik paralel çizgi aralıklarıyla belirlenmiştir. Denekler yere oturarak çıplak ayak tabanlarının düz bir şekilde test sehпасına dayadılar. Gövdelerinden (bel ve kalça) ileri doğru eğildiler ve dizlerini bükmeden elleri vücutlarının önünde olacak şekilde uzanabildikleri kadar öne doğru uzandılar. Bu şekilde 1-2 saniye beklediler ve esneklik sehпасı üzerindeki cetvelde uzanılan en uzun mesafe esneklik değeri olarak alındı. Test iki defa tekrar edildi ve yüksek olan değeri cm cinsinden kaydedildi (Tamer, 2000).

4.1.7. Yatay Sıçrama

Ölçüm, düz bir zemine sabitlenen metre üzerinde, metrenin başlangıç noktasından dizler hafif bükülü ve kollar ileri geri salınım yapılarak çift ayak sıçradığı ve konduğu noktada topuğun metrede denk geldi sayı cm olarak kaydedilerek alınmıştır. İki tekrar yaptırılmış ve en iyi sonuç not edilmiştir (Hürmüz ve Tekin, 2011).

4.1.8. Dikey Sıçrama

Ölçüm, duvara zeminden yukarıya doğru sabitlenen bir metre yardımı ile yapılmıştır. Çocuk metre ile aynı hizada yan döndüreler duvara yaslanmış ve duvara yakın olan kolu havaya kaldırılmıştır, ayak tabanları yerde olacak şekilde eli ile dokunabildiği en uzak noktaya dokunması istenmiştir ve elinin orta parmağının den geldiği nokta cm cinsinden not edilmiştir. Daha sonra aynı pozisyonda sıçrayabildiği en yüksek mesafeye sıçrayıp dokunması istenmiş ve sabit uzanırken alınan ölçüm ile sıçrayarak dokunduğu noktada alınan ölçüm arasındaki fark dikey sıçrama sonucu olarak kaydedilmiştir. iki tekrar yaptırılmış ve en iyi sonuç not edilmiştir (Taşkın ve ark., 2015)

4.2. BULGULAR

Tablo 4.1. Öğrencilerin ve Velilerin Demografik Bilgilerinin Betimsel İstatistiği ve Normallik Testi Sonuçları

ÖĞRENCİ	N	Min.	Max.	X	Ss	Normallik (Kolmogorov- Smirnov)
Boy	90	102,00	134,00	119,07	8,81	,04
On metre	90	240,00	403,00	313,10	36,42	,02
Kulaç uzunluk	90	100,00	132,00	116,69	7,59	,03
El uzunluk	90	1,00	15,00	9,79	5,48	,00
Denge	90	15,00	22412,00	5353,28	5852,37	,00
Esneklik	90	,00	15,00	5,51	3,69	,02
Yatay sıçrama	90	68,00	140,00	103,29	17,78	,00
Dikey sıçrama	90	6,00	24,00	14,76	3,69	,01
Cinsiyet	90	1,00	2,00	1,48	,50	,00
VELİ						
Yaş	90	25,00	43,00	32,77	4,27	,00
Cinsiyet	90	1,00	2,00	1,46	,50	,00
Eğitim durumu	90	1,00	5,00	3,83	,81	,00
Meslek	90	1,00	7,00	3,91	1,89	,00
Spor yapıyor musunuz?	90	1,00	2,00	1,61	,49	,00
Spor yapma amacınız nedir?	90	1,00	5,00	3,51	1,82	,00
Çocuğunuzu spora gönderiyor musunuz?	90	1,00	2,00	1,56	,50	,00
Gönderiyorsanız neden?	90	1,00	5,00	3,89	1,37	,00
Göndermiyorsanız neden?	90	1,00	5,00	3,68	1,40	,00
Beden eğitimi dersi akademik başarıyı etkiler mi?	90	1,00	3,00	1,53	,86	,00
Beden eğitimi ders saati okullarda yeterli mi?	90	1,00	2,00	1,23	,43	,00
Anaokulu kademesinde beden eğitimi dersine beden eğitimi öğretmeni mi girmeli?	90	1,00	2,00	1,09	,29	,00
Okul türü	90	1,00	3,00	2,00	,82	,00

Tablo 4.1’de öğrencilerin “boy” puan ortalaması ($119 \pm 8,81$), “on metre” puan ortalaması ($313,10 \pm 36,42$), “kulaç uzunluk” puan ortalaması ($116,69 \pm 7,59$), “el uzunluk” puan ortalaması ($9,79 \pm 5,48$), “denge” puan ortalaması ($5353,28 \pm 5852,37$), esneklik ($5,52 \pm 3,69$), yatay sıçrama ($103,29 \pm 17,78$), dikey sıçrama ($14,76 \pm 3,69$), cinsiyet ($1,48 \pm ,50$), olarak saptanmıştır. Tabloda Normallik (Kolmogorov-Smirnov) $<0,05$ olduğundan verilerin normal dağılmadığı kabul edilmiştir.

Tablo 4.2. Öğrenci Velilerinin Sorulara Verdikleri Cevapların Betimsel İstatistiği

	Grup	Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	49	54,4
	Erkek	41	45,6
Yaş	25-30 Yaş	37	41,1
	31 ve üzeri yaş	53	58,9
Eğitim Durumu	İlkokul	1	1,1
	Ortaokul	7	7,8
	Lise	11	12,2
	Ön lisans- Lisans	58	64,4
	Lisansüstü	13	14,4
Spor yapma Durumu	Evet	35	38,9
	Hayır	55	61,1
Çocuğunuzu Spor Gönderiyor musunuz?	Evet	40	44,4
	Hayır	50	55,6
Gönderiyorsanız neden?	Okuldaki çalışmaları yetersiz buluyorum	6	6,7
	Profesyonel Sporcu Olmasını istiyorum	12	13,3
	Sosyalleşmesi için gönderiyorum	17	18,9
	Çocuğum istediği için gönderiyorum	5	5,5
	Göndermiyorum	50	55,6
Göndermiyorsanız Neden?	Akademik Derslerinden Geri Kalmasını İstemiyorum	12	13,3
	Sağlık Problemi Var	2	2,2
	Okuldaki Çalışmalar Yeterli	29	32,2
	Çocuğum İstemiyor	7	7,8
	Gönderiyorum	40	44,4
Beden Eğitimi Dersi Akademik Başarıyı Etkiler Mi?	Evet	64	71,1
	Hayır	4	4,4
Beden Eğitimi Ders Saati Okullarda Yeterli midir?	Yeterli	69	76,7
	Yetersiz	21	23,3
Anaokulu ve İlkokulu Kademesinde Beden Eğitimi Dersine Sizce Beden Eğitimi Öğretmeni mi Girmelidir?	Evet (Beden Eğitimi Öğretmeni)	82	91,1
	Hayır (Sınıf Öğretmeni)	8	8,9

Tablo 4.2’de katılımcıların sorulara verdikleri cevapların dağılımları yüzde ve frekans cinsinden belirtilmiştir. Buna göre katılımcıların, 49’u (%54,4) kadın, 41’i

(%45,6) erkektir. 37'si (%41,1) 25-30 yaş, 53'ü (%58,9) 31 yaş ve üzeridir. Katılımcıların, 1'i (%1,1) ilkokul, 7'si (%7,8) ortaokul, 11'i (%12,2) lise, 58'i (%64,4) ön lisans-lisans ve 13'ü (14,4) lisansüstü eğitim durumuna sahiptir. Katılımcıların spor yapıyor musunuz sorusuna 35'i (%38,9) evet, 55'i (%61,1) hayır cevabının vermiştir. Katılımcıların çocuğunuzu spora gönderiyor musunuz sorusuna 40'ı (%44,4) evet, 50'si (%55,6) hayır cevabını vermiştir. Katılımcıların gönderiyorsanız neden sorusuna 6'sı (%6,7) okuldaki çalışmaları yetersiz bulduğu için, 12'si (%13,3) profesyonel sporcu olması için, 17'si (%18,9) sosyalleşmesi için, 5'i (%5,5) çocuğu istediği için ve 50'si (%55,6) spora göndermiyorum cevabını vermiştir. Katılımcıların göndermiyorsanız neden sorusuna 12'si (%13,3) akademik derslerinden geri kalmasını istemediği için, 2'si (%2,2) sağlık problemi olduğu için, 29'u (%32,2) okuldaki çalışmaları yeterli gördüğü için, 7'si (%7,8) çocuğu istemediği için ve 40'ı (%44,4) spora göndermiyorum cevabını vermiştir. Katılımcıların beden eğitimi dersi akademik başarıyı etkiler mi sorusuna 64'ü (%71,1) evet, 4'ü (%4,4) hayır cevabını vermiştir. Katılımcıların beden eğitimi ders saati okullarda yeterli midir sorusuna 69'u (%76,7) yeterlidir, 21'i (%23,3) yetersiz cevabını vermişlerdir. Katılımcıların anaokulu ve ilkokulu kademesinde beden eğitimi dersine sizce beden eğitimi öğretmeni mi girmelidir sorusuna 82'si (%91,1) evet, 8'i (%8,9) hayır cevabını vermiştir

Tablo 4.3. Okul Öncesi Öğrencilerinin Boy, On Metre, Kulaç Uzunluğu, El Uzunluğu, Denge, Esneklik, Yatay Sıçrama, Dikey Sıçrama Ölçümlerinin Okul Türü Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Sınıf		Okul türü	N	X	Kareler ort.	U	P
Okul öncesi	Boy	Özel	15	16,10	241,50	103,50	,71
		Devlet	15	14,90	223,50		
	On metre süre	Özel	15	10,60	159,00	39,00	,00
		Devlet	15	20,40	306,00		
	Kulaç uzunluk	Özel	15	14,57	218,50	98,50	,57
		Devlet	15	16,43	246,50		
	El uzunluk	Özel	15	17,50	262,50	82,50	,14
		Devlet	15	13,50	202,50		

Tablo 4.3. Okul Öncesi Öğrencilerinin Boy, On Metre, Kulaç Uzunluğu, El Uzunluğu, Denge, Esneklik, Yatay Sıçrama, Dikey Sıçrama Ölçümlerinin Okul Türü Değişkenine Göre Farklaşma Durumu (Devamı)

	Denge süre	Özel	15	20,87	313,00	32,00	,00
		Devlet	15	10,13	152,00		
	Esneklik (cm)	Özel	15	19,00	285,00	60,00	,03
		Devlet	15	12,00	180,00		
	Yatay sıçrama	Özel	15	16,17	242,50	102,50	,68
		Devlet	15	14,83	222,50		
	Dikey sıçrama	Özel	15	21,33	320,00	25,00	,00
		Devlet	15	9,67	145,00		

Tablo 4.4. 1.Sınıf Öğrencilerinin Boy, On Metre, Kulaç Uzunluğu, El Uzunluğu, Denge, Esneklik, Yatay Sıçrama, Dikey Sıçrama Ölçümlerinin Okul Türü Değişkenine Göre Farklaşma Durumu

Sınıf		Okul türü	N	X	Kareler ort.	U	P
1. Sınıf	Boy	Özel	15	15,90	238,50	106,50	,80
		Devlet	15	15,10	226,50		
	On metre süre	Özel	15	15,10	226,50	106,50	,80
		Devlet	15	15,90	238,50		
	Kulaç uzunluk	Özel	15	16,27	244,00	101,00	,63
		Devlet	15	14,73	221,00		
	El uzunluk	Özel	15	16,57	248,50	96,50	,48
		Devlet	15	14,43	216,50		
	Denge süre	Özel	15	20,00	300,00	45,00	,01
		Devlet	15	11,00	165,00		
	Esneklik (cm)	Özel	15	16,30	244,50	100,50	,61
		Devlet	15	14,70	220,50		
	Yatay sıçrama	Özel	15	17,57	263,50	81,50	,19
		Devlet	15	13,43	201,50		
	Dikey sıçrama	Özel	15	14,27	214,00	94,00	,44
		Devlet	15	16,73	251,00		

Tablo 4.5- 2. Sınıf Öğrencilerinin Boy, On Metre, Kulaç Uzunluğu, El Uzunluğu, Denge, Esneklik, Yatay Sıçrama, Dikey Sıçrama Ölçümlerinin Okul Türü Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Sınıf		Okul türü	N	X	Kareler ort.	U	P
2. Sınıf	Boy	Özel	15	17,67	265,00	80,00	,18
		Devlet	15	13,33	200,00		
	On metre süre	Özel	15	16,83	252,50	92,50	,41
		Devlet	15	14,17	212,50		
	Kulaç uzunluk	Özel	15	17,70	265,50	79,50	,17
		Devlet	15	13,30	199,50		
	El uzunluk	Özel	15	13,67	205,00	85,00	,21
		Devlet	15	17,33	260,00		
	Denge süre	Özel	15	14,33	215,00	95,00	,47
		Devlet	15	16,67	250,00		
	Esneklik (cm)	Özel	15	19,40	291,00	54,00	,01
		Devlet	15	11,60	174,00		
	Yatay sıçrama	Özel	15	21,27	319,00	26,00	,00
		Devlet	15	9,73	146,00		
	Dikey sıçrama	Özel	15	20,27	304,00	41,00	,00
		Devlet	15	10,73	161,00		

Tablo 4.6. Öğrencilerin Boy Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	U	P
Boy	Kız	47	44,02	2069,00	941,00	,57
	Erkek	43	47,12	2026,00		

Tablo 4.6. İncelendiğinde Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Boy Ölçümlerinde Anlamlı Farklılık Görülmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 4.7. Öğrencilerin Kulaç Uzunluğu Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra toplamı	U	P
Kulaç uzunluğu	Kız	47	44,52	2092,50	964,50	,71
	Erkek	43	46,57	2002,50		

Tablo 4.7. incelendiğinde öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre kulaç uzunluğu ölçümlerinde anlamlı farklılık görülmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 4.8.. Öğrencilerin Yatay Sıçrama Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra toplamı	U	P
Yatay sıçrama	Kız	47	42,33	1989,50	861,50	,23
	Erkek	43	48,97	2105,50		

Tablo 4.8. incelendiğinde öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre yatay sıçrama ölçümlerinde anlamlı farklılık görülmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 4.9. Öğrencilerin Dikey Sıçrama Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra toplamı	U	P
Dikey sıçrama	Kız	47	39,64	1863,00	735,00	,03
	Erkek	43	51,91	2232,00		

Tablo 4.9. incelendiğinde öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre dikey sıçramada erkek öğrenciler lehine anlamlı farklılık görülmüştür ($X= 51,91$; $p<0,05$).

Tablo 4.10. Öğrencilerin On Metre Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra toplamı	U	P
On metre	Kız	47	49,07	2306,50	842,50	,17
	Erkek	43	41,59	1788,50		

Tablo 4.10. incelendiğinde öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre on metre ölçümlerinde anlamlı farklılık görülmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 4.11. Öğrencilerin El Uzunluk Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra toplamı	U	P
El uzunluk	Kız	47	44,04	2070,00	942,00	,57
	Erkek	43	47,09	2025,00		

Tablo 4.11 incelendiğinde öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre el uzunluk ölçümlerinde anlamlı farklılık görülmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 4.12. Öğrencilerin Denge Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra toplamı	U	P
Denge süre	Kız	47	47,61	2237,50	911,50	,47
	Erkek	43	43,20	1857,50		

Tablo 4.12 incelendiğinde öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre denge ölçümlerinde anlamlı farklılık görülmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 4.13. Öğrencilerin Esneklik Ölçümlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra toplamı	U	P
Esneklik	Kız	47	47,31	2223,50	925,50	,49
	Erkek	43	43,52	1871,50		

Tablo 4.13 incelendiğinde öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre esneklik ölçümlerinde anlamlı farklılık görülmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 4.14. Öğrencilerin Boy Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	p	Fark
Boy	Okulöncesi (a)	30	19,15	54,86	2	,00	$c>b>a$
	1.sınıf (b)	30	48,57				
	2.sınıf (c)	30	68,78				

Tablo 4.14 incelendiğinde sınıf değişkenine göre boy ölçümlerinde 2. Sınıf öğrencilerinin 1. sınıf ve okulöncesi öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 4.15. Öğrencilerin On Metre Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklaşma Durumu

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	p	Fark
On metre	Okulöncesi ^(a)	30	58,80	12,24	2	,00	a>b>c
	1.sınıf ^(b)	30	41,37				
	2.sınıf ^(c)	30	36,33				

Tablo 4.15 incelendiğinde sınıf değişkenine göre on metre ölçümlerinde okulöncesi öğrencilerinin 1. Sınıftan, 1. Sınıf öğrencilerinin de 2. Sınıf öğrencilerinden yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 4.16. Öğrencilerin Kulaç Uzunluğu Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklaşma Durumu

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	p	Fark
Kulaç uzunluğu	Okulöncesi ^(a)	30	25,22	46,03	2	,00	c>b>a
	1.sınıf ^(b)	30	41,03				
	2.sınıf ^(c)	30	70,25				

Tablo 4.16 incelendiğinde sınıf değişkenine göre Kulaç uzunluğu ölçümlerinin 2. Sınıf öğrencilerinin 1. Sınıf ve okul öncesi öğrencilerinden yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 4.17. Öğrencilerin El Uzunluğu Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklaşma Durumu

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	p	Fark
El uzunluğu	Okulöncesi ^(a)	30	15,50	67,41	2	,00	c>b>a
	1.sınıf ^(b)	30	52,73				
	2.sınıf ^(c)	30	68,27				

Tablo 4.17 incelendiğinde sınıf değişkenine göre el uzunluğu ölçümlerinin 2. Sınıf öğrencilerinin 1. Sınıf ve okul öncesi öğrencilerinden daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 4.18. Öğrencilerin Denge Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklaşma Durumu

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	p	Fark
Denge (süre)	Okulöncesi ^(a)	30	33,95	57,11	2	,00	c>a>b
	1.sınıf ^(b)	30	27,83				
	2.sınıf ^(c)	30	74,72				

Tablo 4.18 incelendiğinde sınıf değişkenine göre denge ölçümlerinin 2. Sınıf öğrencilerinin okul öncesi öğrencilerinden, okul öncesi öğrencilerinin de 1. Sınıf öğrencilerinden daha daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 4.19. Öğrencilerin Esneklik Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklaşma Durumu

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	p	Fark
Esneklik (cm)	Okulöncesi ^(a)	30	49,02	5,72	2	,05	c>a>b
	1.sınıf ^(b)	30	36,32				
	2.sınıf	30	51,17				

Tablo 4.19 incelendiğinde sınıf değişkenine göre esneklik ölçümlerinin 2. Sınıf öğrencilerinin okul öncesi öğrencilerinden, okul öncesi öğrencilerinin de 1. Sınıf öğrencilerinden daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 4.20. Öğrencilerin Yatay Sıçrama Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklaşma Durumu

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	p	Fark
Yatay sıçrama	Okulöncesi ^(a)	30	20,83	46,40	2	,00	c>b>a
	1.sınıf ^(b)	30	49,52				
	2.sınıf ^(c)	30	66,15				

Tablo 4.20 incelendiğinde sınıf değişkenine göre yatay sıçrama ölçümlerinin 2. Sınıf öğrencilerinin 1. Sınıf ve okul öncesi öğrencilerinden daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 4.21. Öğrencilerin Dikey Sıçrama Ölçümlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklaşma Durumu

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	p	Fark
Dikey sıçrama	Okulöncesi ^(a)	30	22,73	34,87	2	,00	c>b>a
	1.sınıf ^(b)	30	54,72				
	2.sınıf ^(c)	30	59,05				

Tablo 4.21 incelendiğinde sınıf değişkenine göre dikey sıçrama ölçümlerinin 2. Sınıf öğrencilerinin 1. Sınıf ve okul öncesi öğrencilerinden daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 4.22. Öğrencilerin Boy Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklılaşma Durumları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	p	Fark
Boy	Okul öncesi özel okul ^(a)	15	20,90	55,42	5	,00	a>d e>b f>c
	Okul öncesi devlet ^(b)	15	17,40				
	1. sınıf özel ^(c)	15	50,23				
	1. sınıf devlet okulu ^(d)	15	46,90				
	2. sınıf devlet okulu ^(e)	15	66,17				
	2. sınıf özel okulu ^(f)	15	71,40				

Tablo 4.22 incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre boy ölçümlerinin okul öncesi özel okul öğrencilerinin okul öncesi devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf devlet özel öğrencilerinin 1. Sınıf devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf özel okul öğrencilerinin 2. Sınıf devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür.

Tablo 4.23. Öğrencilerin On Metre Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklılaşma Durumları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	p	Fark
On metre süre	Okul öncesi özel okul ^(a)	15	47,50	18,58	5	,00	a>d b>e c>f
	Okul öncesi devlet ^(b)	15	70,10				
	1. sınıf özel ^(c)	15	40,40				
	1. sınıf devlet okulu ^(d)	15	42,33				
	2. sınıf devlet okulu ^(e)	15	32,40				
	2. sınıf özel okulu ^(f)	15	40,27				

Tablo 4.23 incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre on metre ölçümlerinin okul öncesi devlet okulu öğrencilerinin okul öncesi özel okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf devlet okul öğrencilerinin 1. Sınıf özel okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf devlet okul öğrencilerinin 2. Sınıf özel okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür.

Tablo 4.24. Öğrencilerin Kulaç Uzunluğu Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklılaşma Durumları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	p	Fark
Kulaç uzunluğu	Okul öncesi özel okul ^(a)	15	23,97	46,99	5	,00	d>a e>b f>c
	Okul öncesi devlet ^(b)	15	26,47				
	1. sınıf özel ^(c)	15	42,70				
	1. sınıf devlet okulu ^(d)	15	39,37				
	2. sınıf devlet okulu ^(e)	15	66,10				
	2. sınıf özel okulu ^(f)	15	74,40				

Tablo 4.24 incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre kulaç uzunluğu ölçümlerinin okul öncesi devlet okulu öğrencilerinin okul öncesi özel okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf özel okulu öğrencilerinin 1. Sınıf devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf özel okulu öğrencilerinin 2. Sınıf devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür.

Tablo 4.25. Öğrencilerin El Uzunluğu Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklılaşma Durumları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	p	Fark
El uzunluğu	Okul öncesi özel okul ^(a)	15	17,50	68,64	5	,00	d>a e>b f>c
	Okul öncesi devlet ^(b)	15	13,50				
	1. sınıf özel ^(c)	15	55,80				
	1. sınıf devlet okulu ^(d)	15	49,67				
	2. sınıf devlet okulu ^(e)	15	71,93				
	2. sınıf özel okulu ^(f)	15	64,60				

Tablo 4.25 incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre el uzunluğu ölçümlerinin okul öncesi özel okulu öğrencilerinin okul öncesi devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf özel okulu öğrencilerinin 1. Sınıf devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf devlet okulu öğrencilerinin 2. Sınıf özel okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür.

Tablo 4.26. Öğrencilerin Denge Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklılaşma Durumları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	p	Fark
Denge süre	Okul öncesi özel okul ^(a)	15	44,57	65,27	5	,00	a>d e>b f>c
	Okul öncesi devlet ^(b)	15	23,33				
	1. sınıf özel ^(c)	15	36,27				
	1. sınıf devlet okulu ^(d)	15	19,40				
	2. sınıf devlet okulu ^(e)	15	76,07				
	2. sınıf özel okulu ^(f)	15	73,37				

Tablo 4.26 incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre denge ölçümlerinin okul öncesi özel okul öğrencilerinin okul öncesi devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf özel okulu öğrencilerinin 1. Sınıf devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf devlet okulu öğrencilerinin 2. Sınıf özel okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür.

Tablo 4.27. Öğrencilerin Esneklik Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklılaşma Durumları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	P	Fark
Esneklik (cm)	Okul öncesi özel okul ^(a)	15	57,97	16,91	5	,00	a>d b>e f>c
	Okul öncesi devlet ^(b)	15	40,07				
	1. sınıf özel ^(c)	15	38,47				
	1. sınıf devlet okulu ^(d)	15	34,17				
	2. sınıf devlet okulu ^(e)	15	38,23				
	2. sınıf özel okulu ^(f)	15	64,10				

Tablo 4.27 incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre esneklik ölçümlerinin okul öncesi özel okul öğrencilerinin okul öncesi devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf özel okul öğrencilerinin 1. Sınıf devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf özel okulu öğrencilerinin 2. Sınıf devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür.

Tablo 4.28. Öğrencilerin Yatay Sıçrama Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklaşma Durumları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	p	Fark
Yatay sıçrama	Okul öncesi özel okul (a)	15	22,20	53,70	5	,00	d>a e>b f>c
	Okul öncesi devlet (b)	15	19,47				
	1. sınıf özel (c)	15	55,47				
	1. sınıf devlet okulu (d)	15	43,57				
	2. sınıf devlet okulu (e)	15	54,83				
	2. sınıf özel okulu (f)	15	77,47				

Tablo 4.28 incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre yatay sıçrama ölçümlerinin okul öncesi özel okul öğrencilerinin okul öncesi devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf özel okul öğrencilerinin 1. Sınıf devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf özel okulu öğrencilerinin 2. Sınıf devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür.

Tablo 4.29. Öğrencilerin Dikey Sıçrama Ölçümlerinin Okul Türü Sınıflarına Göre Farklaşma Durumları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken (Sınıf)	N	Sıra ortalaması	Kruskal Wallis H değeri	df	p	Fark
Dikey sıçrama	Okul öncesi özel okul (a)	15	32,43	48,97	5	,00	d>a b>e f>c
	Okul öncesi devlet (b)	15	13,03				
	1. sınıf özel (c)	15	50,03				
	1. sınıf devlet okulu (d)	15	59,40				
	2. sınıf devlet okulu (e)	15	44,83				
	2. sınıf özel okulu (f)	15	73,27				

Tablo 4.29 incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre dikey sıçrama ölçümlerinin okul öncesi özel okul öğrencilerinin okul öncesi devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf özel okul öğrencilerinin 1. Sınıf devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf özel okulu öğrencilerinin 2. Sınıf devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Öğrenci velilerinin sorulan sorulara verdikleri cevapların dağılımlarına bakıldığında, katılımcıların, 49'u (%54,4) kadın, 41'i (%45,6) erkektir. 37'si (%41,1) 25-30 yaş, 53'ü (%58,9) 31 yaş ve üzeridir. Katılımcıların, 1'i (%1,1) ilkokul, 7'si (%7,8) ortaokul, 11'i (%12,2) lise, 58'i (%64,4) ön lisans-lisans ve 13'ü (14,4) lisansüstü eğitim durumuna sahiptir. Katılımcıların spor yapıyor musunuz sorusuna 35'i (%38,9) evet, 55'i (%61,1) hayır cevabının vermiştir. Katılımcıların çocuğunuzu spora gönderiyor musunuz sorusuna 40'ı (%44,4) evet, 50'si (%55,6) hayır cevabını vermiştir. Katılımcıların gönderiyorsanız neden sorusuna 6'sı (%6,7) okuldaki çalışmaları yetersiz bulduğu için, 12'si (%13,3) profesyonel sporcu olması için, 17'si (%18,9) sosyalleşmesi için, 5'i (%5,5) çocuğu istediği için ve 50'si (%55,6) spora göndermiyorum cevabını vermiştir. Katılımcıların göndermiyorsanız neden sorusuna 12'si (%13,3) akademik derslerinden geri kalmasını istemediği için, 2'si (%2,2) sağlık problemi olduğu için, 29'u (%32,2) okuldaki çalışmaları yeterli gördüğü için, 7'si (%7,8) çocuğu istemediği için ve 40'ı (%44,4) spora gönderiyorum cevabını vermiştir. Katılımcıların beden eğitimi dersi akademik başarıyı etkiler mi sorusuna 64'ü (%71,1) evet, 4'ü (%4,4) hayır cevabını vermiştir. Katılımcıların beden eğitimi ders saati okullarda yeterli midir sorusuna 69'u (%76,7) yeterlidir, 21'i (%23,3) yetersiz cevabını vermişlerdir. Katılımcıların anaokulu ve ilkokul kademesinde beden eğitimi dersine sizce beden eğitimi öğretmeni mi girmelidir sorusuna 82'si (%91,1) evet, 8'i (%8,9) hayır cevabını vermiştir.

Çalışmada özel okul ve devlet okulundan alınan bazı fiziksel ölçümlerin sonuçları doğrultusunda, öğrencilerin boy ölçümleri okul türü değişkenine göre farklılık göstermektedir şeklinde kurulan hipotezi (H1) reddedilmiştir. Aksu (2017) yaptığı çalışmada sosyo ekonomik düzeyi yüksek olan ailelerin çocuklarının sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan ailelerin çocuklarına oranla boy uzunluklarının daha fazla olduğunu ve daha erken olgunlaştıklarını belirtmiştir (Aksu, 2017) ancak yaptığımız çalışma literatür bulgusuna tezat düşmektedir. Bunun sebebi olarak seçtiğimiz örneklem grubunun coğrafi koşulları ve sosyo-ekonomik durumları yetersiz olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin kulaç uzunluğu ölçümlerinin okul türü değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz (H2) reddedilmiştir. Kulaç uzunluğunun boy uzunluğu ile doğru orantılı olduğu düşünülmektedir bu nedenle çalışmamızın literatüre

tezat düşmesi yine boy ölçümünde olduğu gibi sosyo-ekonomik durumun yanı sıra yaşanan coğrafyanın da etkisinden kaynaklı olabildiği söylenebilir.

Öğrencilerin yatay sıçrama ölçümlerinde okul türü değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz(H3) kabul edilmiştir. Özel okul öğrencilerinin yatay sıçrama ölçümleri devlet okulu öğrencilerin yatay sıçrama ölçümlerine oranla daha yüksek çıkmıştır. Şimşek (2018) yapmış olduğu çalışmada okul sporlarına katılan öğrencilerle katılmayan öğrencilerin yatay sıçrama ölçüm sonuçlarında okul sporlarına katılan öğrencilerin katılmayanlara oranla daha yüksek çıktığını belirtmiştir (Şimşek, 2018). Bu sonuca bağlı olarak beden eğitimi derslerinde yatay sıçrama becerisine yönelik oyunlar ve antrenmanlarla yatay sıçrama yeteneğinin geliştirilebilir bir motor beceri olduğunu söyleyebiliriz.

Öğrencilerin dikey sıçrama ölçümlerinde okul türü değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz(H4) kabul edilmiştir. Özel okul öğrencilerinin dikey sıçrama ölçümleri devlet okulu öğrencilerin dikey sıçrama ölçümlerine oranla daha yüksek çıkmıştır. Şimşek (2018) yapmış olduğu çalışmada okul sporlarına katılan ve katılmayan öğrencilerin dikey sıçrama ölçümlerini karşılaştırmıştır ve okul sporlarına katılan öğrencilerin ölçüm sonuçlarının daha yüksek çıktığı görülmüştür (şimşek, 2018). Bu da gösteriyor ki yatay sıçrama fiziksel etkinlikler sonucu gelişim göstermektedir.

Öğrencilerin on metre ölçümlerinin okul türü değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz (H5) reddedilmiştir.

Öğrencilerin el uzunluğu ölçümlerinin okul türü değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz (H6) reddedilmiştir.

Öğrencilerin denge süresi ölçümlerinde okul türü değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz(H7) kabul edilmiştir. Özel okul öğrencilerinin denge süresi ölçümleri devlet okulu öğrencilerin denge süresi ölçümlerine oranla daha yüksek çıkmıştır.

Öğrencilerin esneklik ölçümlerinde okul türü değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki tezimiz (H8) kabul edilmiştir. Özel okul öğrencilerinin esneklik ölçümleri devlet okulu öğrencilerin esneklik ölçümlerine oranla daha yüksek çıkmıştır.

Sonuç olarak okul türüne göre motor beceri gelişimini değerlendirecek olursak özel okula giden çocukların sosyo-ekonomik durumu, beden eğitimi dersini beden eğitimi öğretmeni ile düzenli işliyor olmaları, imkanları doğrultusunda okul dışında da fiziksel etkinlik çalışmalarına katılıyor olmaları gibi nedenlere bağlı olarak daha ileri düzeyde olduğu düşünülmektedir. Literatürde özel okul ve devlet okuluna giden çocukların motor becerilerini karşılaştırmaya yönelik çalışmalar yetersizdir.

Öğrencilerin boy ölçümlerinde sınıf türü değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz(H9) kabul edilmiştir. Boy ölçümlerinde 2. Sınıf öğrencilerinin 1. Sınıf öğrencilerine, 1. Sınıf öğrencilerinin de okulöncesi öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin on metre ölçümlerinde sınıf türü değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz (H10) kabul edilmiştir. On metre ölçümlerinde okulöncesi öğrencilerinin 1. Sınıftan, 1. Sınıf öğrencilerinin de 2. Sınıf öğrencilerinden yüksek olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin kulaç uzunluk ölçümlerinde sınıf türü değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz (H11) kabul edilmiştir. Kulaç uzunluk ölçümlerinde 2.sınıf öğrencilerinin 1. Sınıftan, 1. Sınıf öğrencilerinin de okul öncesi öğrencilerinden yüksek olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin el uzunluk ölçümlerinde sınıf türü değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz (H12) kabul edilmiştir. El uzunluk ölçümlerinde 2.sınıf öğrencilerinin 1. Sınıftan, 1. Sınıf öğrencilerinin de okul öncesi öğrencilerinden yüksek olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin denge ölçümlerinde sınıf türü değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz(H13) kabul edilmiştir. Denge ölçümlerinde 2.sınıf öğrencilerinin okul öncesi öğrencilerinden, okul öncesi öğrencilerinin 1. Sınıf öğrencilerinden yüksek olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin esneklik ölçümlerinde sınıf türü değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz(H14) kabul edilmiştir. Esneklik ölçümlerinde 2.sınıf öğrencilerinin okul öncesi öğrencilerinden, okul öncesi öğrencilerinin 1. Sınıf öğrencilerinden yüksek olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin yatay sıçrama ölçümlerinde sınıf türü değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz(H15) kabul edilmiştir. Yatay sıçrama ölçümlerinde 2.sınıf öğrencilerinin 1. Sınıftan, 1. Sınıf öğrencilerinin de okul öncesi öğrencilerinden yüksek olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin dikey sıçrama ölçümlerinde sınıf türü değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz (H16) kabul edilmiştir. Dikey sıçrama ölçümlerinde 2.sınıf öğrencilerinin 1. Sınıftan, 1. Sınıf öğrencilerinin de okul öncesi öğrencilerinden yüksek olduğu görülmüştür.

Sınıf türü değişkenine göre yapılan incelemelerde çoğu parametrede yaşları ile paralel bir gelişim görülmektedir. Boy uzunluğu, kulaç uzunluğu ve el uzunluğunun yaşla paralellik göstermesi normal karşılanabilirken diğer parametrelerdeki farklılıklar öğrencilerin fiziksel aktivite yeterlilikleri ile ilişkilendirilebilmektedir. On metre sürat ölçümünde okul öncesi kademesinin diğer kademelerden yüksek çıkması bu durumu kanıtlar niteliktedir.

Öğrencilerin boy ölçümleri incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz(H17). kabul edilmiştir. Boy ölçümlerinin okul öncesi özel okul öğrencilerinin okul öncesi devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf özel okul öğrencilerinin 1. Sınıf devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf özel okul öğrencilerinin 2. Sınıf devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür

Öğrencilerin on metre ölçümleri incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz (H18) kabul edilmiştir. On metre ölçümlerinin okul öncesi devlet okulu öğrencilerinin okul öncesi özel okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf devlet okul öğrencilerinin 1. Sınıf özel okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf devlet okul öğrencilerinin 2. Sınıf özel okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür.

Öğrencilerin kulaç uzunluk ölçümleri incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz(H19) kabul edilmiştir. Kulaç uzunluğu ölçümlerinin okul öncesi devlet okulu öğrencilerinin okul öncesi özel okul

öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf özel okulu öğrencilerinin 1. Sınıf devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf özel okulu öğrencilerinin 2. Sınıf devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür.

Öğrencilerin el uzunluk ölçümleri incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz (H20) kabul edilmiştir. El uzunluğu ölçümlerinin okul öncesi özel okulu öğrencilerinin okul öncesi devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf özel okulu öğrencilerinin 1. Sınıf devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf devlet okulu öğrencilerinin 2. Sınıf özel okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür (H20).

Öğrencilerin denge ölçümleri incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz(H21). kabul edilmiştir. Denge ölçümlerinin okul öncesi özel okul öğrencilerinin okul öncesi devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf özel okulu öğrencilerinin 1. Sınıf devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf devlet okulu öğrencilerinin 2. Sınıf özel okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür

Öğrencilerin esneklik ölçümleri incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz(H22) kabul edilmiştir. Esneklik ölçümlerinin okul öncesi özel okul öğrencilerinin okul öncesi devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf özel okul öğrencilerinin 1. Sınıf devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf özel okulu öğrencilerinin 2. Sınıf devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür

Öğrencilerin yatay sıçrama ölçümleri incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz(H23) kabul edilmiştir. Yatay sıçrama ölçümlerinin okul öncesi özel okul öğrencilerinin okul öncesi devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf özel okul öğrencilerinin 1. Sınıf devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf

özel okulu öğrencilerinin 2. Sınıf devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür.

Öğrencilerin dikey sıçrama ölçümleri incelendiğinde okul türü sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık vardır yönündeki hipotezimiz(H24) kabul edilmiştir. Dikey sıçrama ölçümlerinin okul öncesi özel okul öğrencilerinin okul öncesi devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu ($p<0,05$); 1. Sınıf özel okul öğrencilerinin 1. Sınıf devlet okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) ve 2. Sınıf özel okulu öğrencilerinin 2. Sınıf devlet okul öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu ($p<0,05$) görülmüştür.

Okul türüne, sınıf düzeyine, okul türü sınıf düzeyine göre ve ailelere uygulanan anket sonuçlarına göre yapılan incelemeler sonucunda elde edilen bulguların değerlendirilmesi sonucu elde edilen bulgular gösteriyor ki sosyo-ekonomik durum, ailelerin beden eğitimi dersine bakış açısı, yaşanan coğrafya ile çocukların eğitim gördükleri okul türü çocukların motor gelişimlerini etkilemektedir. Elde edilen bulguların çoğu yapılan çalışmayı destekler niteliktedir ancak bazılarında tezat sonuçlar da ortaya çıkmıştır. Bunun nedeni olarak özel okulda eğitim gören öğrencilerin daha çok sitelerde oturuyor olmaları, ailelerin daha korumacı yaklaşıyor olmaları, sokakta sınırlı sürede zaman geçiriyor olmaları görülürken devlet okulundaki çocukların sosyo-ekonomik durumlarından dolayı müstakil evlerde, köylerde yaşıyor olmaları, sokakta daha çok zaman geçiriyor olmaları ailelerin daha çok sorumluluk veriyor olmaları bazı motor beceri ölçümlerinde özel okul öğrencilerinden daha ileri durumda olmalarını sağlamaktadır diyebiliriz. Nitekim yapılan çalışmalar incelendiğinde ve çalışmada elde ettiğimiz sonuçlar doğrultusunda, devlet okulunda eğitim gören çocukların okul dışındaki sosyal çevrenin etkisi ile motor gelişimini desteklerken özel okula giden çocukların motor becerilerini daha çok okulda geliştiriyor olması beden eğitimi dersinin ve dersin beden eğitimi öğretmeni tarafından bilinçli olarak işleniyor olmasının motor beceri üzerinde önemli düzeyde etkili olduğunu göstermektedir.

KAYNAKÇA

- Akçınar, S. T. ve M. Tokcan (2022). *Psikomotor Gelişim Testleri. Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları 2021-II*, İstanbul: Efe Akademi Yayınları.
- Aksu, A. (2017). Özel Okul ve Devlet Okulunda Okuyan Öğrencilerin Antropometrik ve Temel Motorik Özelliklerinin Karşılaştırılması. *(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Düzce Üniversitesi SBE.
- Ayan, S. ve K. Tamer (2007). İlköğretim I. ve II. Kademedeki Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanma Durumunun İncelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt 15, Sayı 1, 25-44.
- Aydın, S. (2022). İlkokulda Beden Eğitimi Dersinin Branş Öğretmeni Tarafından Okutulmasının Öğrencilerin Psikomotor ve Duyuşsal Gelişimlerine Etkisi. *(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Pamukkale Üniversitesi SBE.
- Ballı, Ö. M. (2006). Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlik Testinin Geçerlik, Güvenirlilik Çalışması ve Beş-Altı Yaş Grubu Çocuklara Uygulanan Jimnastik Eğitim Programının Motor Gelişime. *(Yayımlanmamış Doktora Tezi)*. Ankara Üniversitesi FBE.
- Başaran, S. T. ve Ö. Ulubey (2018). 2013 Okul Öncesi Eğitim Programının Değerlendirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Cilt 51, Sayı 2, 1-38.
- Bozkurt, E. ve K. Göral (2021). Çocuklarda Antropometrik Özellikler ve Fiziksel Uygunluk Parametreleri Yüzme Performansı ile İlişkili midir? *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, Cilt 6, Sayı 1, 137-151.
- Cesur, G. (2020). 20-25 Yaş Grubu Kadınlarda Düzenli Tenis Antrenmanlarına Katılmanın Fiziksel ve Motor Beceriler Üzerine Etkisi. *(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Adnan Menderes Üniversitesi SBE.
- Çelebi, B. (2010). Hareket Eğitiminin Okulöncesi Eğitim Kurumlarındaki 5-6 Yaş Grubu Çocuklarda Fiziksel ve Motor Gelişime Etkisi. *(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Kastamonu Üniversitesi SBE.

- Çelik, S. B. ve E. B. Ayaş (2019). Okul Öncesi Eğitimde Oyunun Ve Cimlastik Dersinin Çocuğun Motor Gelişimine Etkisi. *The Journal Of Academic Social Science*, Cilt 77, Sayı 77, 601-608.
- Çimen, E. ve O. Pepe (2022). Halk Oyunlarında Psikomotor Gelişim. *Sportif Yönleriyle Türk Halk Oyunları*, Sayı 75.
- Çoban, A. ve Ö. Ergenekon (2021). Okul Öncesi Eğitiminin Amaçlarına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri. *Al Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 6, Sayı 2, 1-18.
- Dağabakan, F. Ö. ve D. Dağabakan (2007). Dil ve Çocukta Dil Gelişim Kuramları. *Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*. Cilt 36, Sayı 174. 155-161.
- Demiriz, S. ve Ç. Dinçer (2000). Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Öz Bakım Becerilerinin Annelerinin Çalışıp Çalışmama Durumlarına Göre İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 19, Sayı 19.
- Dılımulatu, B. (2021). Okul Öncesi Dönemdeki Çocuklarda Motor Gelişimi İle İlgili Türkiye’de Yapılan Çalışmaların İncelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi SBE.
- Gallahue, O. ve J. Goodway (2014). *Motor Gelişimi Anlamak: Bebekler, Çocuklar, Ergenler, Yetişkinler*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Gümüşdağ, H. ve M. Yıldırım (2018). *Spor Bilimlerinde Çocuklarda Motor Gelişim*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Gündoğdu, R. (2016). *Gelişim Psikolojisi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Güneş, A. (2002). *Okullarda Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kaya, D. G. vd. (2018). Farklı Öğretmenlerden Beden Eğitimi Dersi Alan Çocukların Bazı Motorik Özelliklerinin Karşılaştırılması. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt 1, Sayı 2, 99-107.
- Kıldan, O. (2012). Okul Öncesi Eğitimin Amacına İlişkin Öğretmen ve Veli Görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Cilt 20, Sayı 1, 135-150.

- Koç, H. ve A. Tekin (2011). Beden Eğitimi Derslerinin Çocuklarda Seçilmiş Motorik Özellikler Üzerine Etkisi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 8, Özel Sayı.
- Kol, S. (2011). Erken Çocuklukta Bilişsel Gelişim ve Dil Gelişimi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 21, Sayı 21, 1-21.
- Külahoğlu, Ş. (2014). Fransa, Kanada, İsviçre ve Türkiye'de Lise Düzeyinden Yükseköğretime Geçiş Yapılarının Karşılaştırmalı İncelemesi. A. Akdoğanbulut İnsan, ve A. Yavuz Akengin (Dü.). *Cumhuriyet'in Kuruluşundan Günümüze Eğitimde Kademeler Arası Geçiş ve Yeni Modeller Uluslararası Kongresi*, 689-705.
- Orhan, R. (2019). Çocuk Gelişiminde Fiziksel Aktivite ve Sporun Önemi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 9, Sayı 1, 157-176.
- Özcan, B. ve H. Sözer (2021). Çocuklarda Fiziksel Gelişim. *Spor Bilimlerinde Akademik Değerlendirmeler-2*, 57.
- Özer, D. (çev.). (2007) *Okul Öncesi Çocuklar İçin Hareket Eğitimi Programı. Araştıran Öğretmen*, 39. Payne V.G. ve Isaacs L.D. 2011. *Humman Motor Development: A Lifespan Approach*. USA. McGraw Hill.
- Özyürek, A., İ. Özkan vd. (2015). Okul Öncesi Dönemde Beden Eğitimi ve Spor. *International Journal of Science Culture and Sport (IntJSCS)*, Sayı 3, 479-488.
- Saraçoğlu, O. (2019). 10-15 Yaş Arası Çocukların Motor Beceri Düzeylerinin İncelenmesi. <http://acikerisim.akdeniz.edu.tr/handle/123456789/4865> (Erişim Tarihi: 10.03.2024).
- Şıvgın, N. (2005). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Eğitim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri (Denizli İli Örneği). *(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Pamukkale Üniversitesi SBE.
- Şimşek, Y. (2018). Spor Yapan ve Yapmayan Öğrencilerin Vücut Kompozisyonları ve Bazı Fiziksel Parametrelerin Farklarının Değerlendirilmesi. *(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. İstanbul Gelişim Üniversitesi SBE.

- Taşkın, C., Ö. Karakoç vd. (2015). Futbolcu Çocuklarda seçilmiş motorik Özellikler arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, Cilt 6, Sayı 2, 101-107.
- Topkaya, İ. (2014). *Okulöncesi Eğitiminde Hareket Etkinlikleri*. İstanbul: Paradigma Akademi Yayınları.
- Ulutaş, A., E. Demir ve H. Yayan (2017). Motor Gelişim Eğitim Programının 5-6 Yaş Çocukların Kaba ve İnce Motor Becerilerine Etkisinin İncelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 17, Sayı 3, 1523-1538.
- Ummanel, A. ve A. Dilek (2016). *Gelişim ve Öğrenme. Öğretim ilke ve Yöntemleri içinde*. Ankara: Pegem Akademi.
- Yavuz, F. ve A. Özyürek (2018). Beden Eğitimi ve Spor Etkinliklerinin Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Hareket Becerileri Üzerine Etkisi. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi*, Cilt 6, Sayı 1, 40-50.
- Yıldırım, M. (2023). Çocuklarda Temel Hareket Eğitimi ve Cimnastik Programlarının Kaba Motor Becerileri Üzerine Etkisinin Karşılaştırılması. *(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. İstanbul Gelişim Üniversitesi LEE.
- Yıldız, E. ve Z. Çetin (2018). Sporun Psiko-Motor Gelişim ve Sosyal Gelişime Etkisi. *Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal*, Cilt 5, Sayı 2, 54-66.

EKLER

Ek-1

Evrak Tarih ve Sayısı: 13.05.2024-141440

T.C.
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu

Sayı : E-10879717-050.04-141440
Konu : Kurul Kararı 7-51

13.05.2024

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 22.04.2024 tarihli ve 139107 sayılı yazınız.

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunun 10.05.2024 tarihli ve 7 sayılı toplantısında alınan 51 numaralı kararı ve değerlendirme formu yazımız ekinde sunulmuştur.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ekrem ALMAZ
Kurul Başkanı

Ek:
1- Kurul Kararı (1 sayfa)
2- Değerlendirme Formu (1 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: BSD6HPZ74

Adres: Muş Alparslan Üniversitesi Kütüphanesi 49250- MUŞ
Telefon: (0436) 249 49 49 Faks: (0436) 249 10 22
E-Posta: genel sekreterlik@alparslan.edu.tr İnternet Adresi: www.alparslan.edu.tr
Kop Adresi: alparslanuniversitesi@hs01.kop.tr

Belge Doğrulama: <https://www.turkiye.gov.tr/mus-alparslan-universitesi-elektronik-belge-ve-onetim-sistemi-evrak-dogrulama>

Bilgi için: Yusuf ERBAY
Uzman: Bilgisayar İşletmeni
Tel No: (436) 249 49 49

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU

Toplantı Tarihi: 10.05.2024	Toplantı Sayısı: 7	Karar Sayısı: 57
Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu, Kurul Başkanı Prof. Dr. Ekrem ALMAZ başkanlığında toplanarak aşağıdaki kararları almıştır. KARAR-51: Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'nün 22.04.2024 tarihli ve 139107 sayılı yazısı okundu ve ekleri incelendi. Yapılan incelemeler sonucunda; Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü danışmanlığı Doç. Dr. Sultan YAVUZ EROĞLU tarafından yürütülen Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Filiz BEKTAŞ'ın sorumlu araştırmacı olduğu "Okul Öncesi ve İlkokul Çocuklarında Beden Eğitimi Dersinin Motor Gelişime Etkisi ve Aile Görüşleri" konulu tez çalışması Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu tarafından uygun görülmüş olup, durumun Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne bildirilmesine, Oy birliği ile karar verildi.		
BAŞKAN (e-imzalıdır) Prof. Dr. Ekrem ALMAZ Kurul Başkanı		
ÜYE (e-imzalıdır) Doç. Dr. Canan DEMİR YILDIZ Eğitim Fakültesi Öğr. Üyesi	ÜYE (e-imzalıdır) Doç. Dr. Ramazan Sami TATIK Eğitim Fakültesi Öğr. Üyesi	ÜYE (e-imzalıdır) Doç. Dr. Muhammed Fatih BİLİCİ Spor Bilimleri Fakültesi Öğr. Üyesi
ÜYE (e-imzalıdır) Dr. Öğr. Üyesi Yusuf AYDIN İslami Bilimler Fakültesi Öğr. Üyesi	ÜYE (e-imzalıdır) Dr. Öğr. Üyesi Necmettin ÇİFTÇİ Sağlık Hizmetleri MYO Öğr. Üyesi	ÜYE (e-imzalıdır) Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül KILIÇLI Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğr. Üyesi
ÜYE (e-imzalıdır) Dr. Öğr. Üyesi Gökhan DEMİREL İletişim Fakültesi Öğr. Üyesi	ÜYE (e-imzalıdır) Dr. Öğr. Üyesi Glöde YETİM Spor Bilimleri Fakültesi Öğr. Üyesi	

MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİK KURULU DEĞERLENDİRME FORMU

Araştırmanın Başlığı:	"Okul Öncesi ve İlkokul Çocuklarında Beden Eğitimi Dersinin Motor Gelişime Etkisi ve Aile Görüşleri" adlı çalışma.
Başvuru Formunun Etik Kurula geldiği tarih:	22.04.2024
Başvuru Formunun Etik Kurulda incelendiği tarih:	10.05.2024
Karar tarihi:	10.05.2024

SONUÇ

1.	☒ Kabul
2.	☐ Düzeltme gereklidir. Etik sorun olabilecek sorular/maddeler, süreçler ya da unsurlar bulunmaktadır. Açıklama:
3.	☐ Red Gerekçe, Görüş, Tavsiye ve Açıklamalar:

Başvuru dosyasının incelenmesinde hazır bulunan ve araştırmayla doğrudan veya dolaylı olarak ilişkisi bulunmayan Etik Kurul başkan ve üyelerinin ad soyad ve imzaları.

Başkan
(e-imzalıdır)
Prof. Dr. Ekrem ALMAZ

Üye
(e-imzalıdır)
Doç. Dr. Canan DEMİR YILDIZ

Üye
(e-imzalıdır)
Doç. Dr. Ramazan Şamil TATIK

Üye
(e-imzalıdır)
Doç. Dr. Muhammed Fatih BİLİCİ

Üye
(e-imzalıdır)
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf AYDIN

Üye
(e-imzalıdır)
Dr. Öğr. Üyesi Nezzet ÇİFTÇİ

Üye
(e-imzalıdır)
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül KILIÇLI

Üye
(e-imzalıdır)
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan DEMİREL

Üye
(e-imzalıdır)
Dr. Öğr. Üyesi Gökçe YETİM